

ORTAHÁZA

KÖZSÉG

TELEPÜLÉSTERVÉHEZ

Készült:
2025.

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

ORTAHÁZA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVE
ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

Megrendelő:

Ortaháza Község Önkormányzata
8954. Ortaháza, Fő út 36.
Képviseli: **Rácz József polgármester**
+36-92/378-022
jegyzo@paka.hu
www.ortahaza.hu

Önkormányzati főépítész:

Horváth Rita
okl. településmérnök
főépítési bizonyítvány száma: 5/2016

ALÁÍRÓLAP

Tervezők:

Településrendezés

Fercsák Ágnes Erzsébet

okl. településmérnök

TT 20-0277

8945 Bak, Rózsa u. 33.

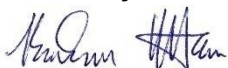
+36-30/217-6141

Munkatárs

Bedő Bertold

okl. településmérnök

Zöldfelület és tájrendezés

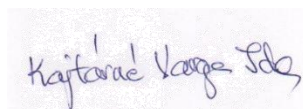

Bruckner Attila

okl. táj- és kertépítész mérnök

TK 19-0244

Közlekedés

Kajtárné Varga Ida

okl. építőmérnök

TKÖ 19-0320, 19-5232

Vízi- és gáz közmű

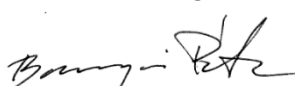

Lőrincz Imre

gépészmérnök

TE, TV 18-0031

Energiaközmű

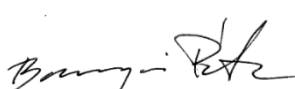

Baranyai Péter

okl. villamosmérnök

TE 19-0762

Hírközlés

Baranyai Péter

okl. villamosmérnök

TH 19-0762

Környezetvédelem

Petőházi Attila

okl. környezetmérnök

SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4. 20-0521

Régészet

Simmer Livia

régész

szakértői engedélyszám: 18-002

Önkormányzati főépítész:

Horváth Rita

okl. településmérnök

főépítési bizonyítvány száma: 5/2016

Munkaszám: 6/2025.

TARTALOM

1.	Bevezető.....	4
2.	Véleményezési eljárás.....	7
I.	ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT	8
1.	Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, szakági javaslatok összefoglalása)	8
2.	Településrendezési javaslat.....	10
3.	A módosítással érintett területek bemutatása	12
4.	Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére	15
4.1.	Változtatási szándékok és örökségvédelmi javaslatlétel.....	16
5.	Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás.....	16
5.1.	Tájrendezési javaslatok.....	16
5.2.	Természetvédelmi javaslatok.....	20
5.3.	Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok	21
5.4.	Zöldfelületi rendszer fejlesztése.....	21
5.5.	Természetes vízmegtartás.....	26
6.	Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat, közlekedési javaslat	29
7.	Védelmi és korlátozóelemek (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjű területek; védőterületek, védősávok; a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei)	29
8.	A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása	30
8.1.	Új beépítésre szánt terület kijelölése.....	30
8.2.	Zala Megye Szerkezeti Terve	30
8.3.	Az egyes országos és megyei övezetek	31
9.	A módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye.....	33
10.	Környezeti értékelés	34

1. Bevezető

Ortaháza Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) előírásainak megfelelő településterv elkészítésével összefüggő tervezői és szakértői feladat elvégzése érdekében pályázatot nyújtott be a Lechner Tudásközpont-hoz az új típusú településterv elkészítésének támogatása érdekében. A támogatás megítélését követően az önkormányzat ajánlattételi felhívást bocsátott ki, melyet követően, a három tervezőtől érkezett ajánlat alapján kiválasztotta a tervezőt és megalkotta a Korm. r. 59. § (2) bekezdése szerinti döntését. A településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményét a község önkormányzati főépítésze a Korm. r. 7. § (7) bekezdésének megfelelően írásban meghatározta, amit a Képviselő-testület jóváhagyott.

KIVONAT: Ortaháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025.június 3-án megtartott nyilvános képviselő-testületi ülés a jegyzőkönyvéből

84/2025 (VI.3.) Kt. határozat

Ortaháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete:

1. a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény és a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet alapján elkészíti a településtervét;
2. elfogadja az önkormányzati főépítész által a településterv megalapozó vizsgálata és alátámasztó javaslata tartalmi követelményeire megállapított feljegyzést;
3. felhatalmazza a polgármestert a településterv egyeztetési és elfogadási eljárásának lefolytatására, a folyamat során keletkező dokumentumok aláírására, továbbá a szükséges nyilatkozatok és intézkedések megtételére.

Felelős: polgármester, önkormányzati főépítész

Határidő: folyamatos

Értesül: tervező

Rác József sk.
polgármester

Tóthné Péter Judit sk.
Jegyző

A kivonat hitelül:

Páka, 2025. 06. 10.

Tóthné Péter Judit
leíró

FŐÉPÍTÉSZI FELJEGYZÉS

Tisztelt Képviselő-testület!

Ortaháza Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) szerinti új településterv elkészítéséről döntött.

A Korm.r. 7. § (7) bekezdése előírja, hogy a településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményeit a település önkormányzati főépítésze írásban határozza meg, amit a Képviselő-testület a Korm.r. 59. § (2) bekezdése alapján a településterv készítését tartalmazó döntésében el kell fogadnia.

Kérem, hogy az alábbi tartalmi követelményeket elfogadni szíveskedjenek.

A településterv készítése során az alábbi tartalmat szükséges a településterv készítőjének kidolgoznia:

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT tartalmi követelménye a Korm. r. 1. melléklete alapján:

1. Településhálózati összefüggések, térségi és települési kapcsolatok
2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések
3. Területrendezési követelmények
4. Tervi előzmények, érvényes településfejlesztési döntések és azok érvényesülése
5. A település demográfiai helyzete
6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások
7. A település gazdasága
8. Az önkormányzat gazdálkodása, településüzemeltetés
9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat
10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata
11. Környezetiállapot-jellemzők, ideértve a földtani állapot jellemzőket is
12. A táji és természeti adottságok és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra-hálózat
13. Közlekedés
14. Közművesítés, elektronikus hírközlés, csapadékvíz-gazdálkodás
15. Katasztrófavédelem, a területek használatát, építési tevékenységet befolyásoló vagy korlátozó tényezők
16. Aláíró lap, az önkormányzati főépítész, a felelős tervező és a szakági tervezők aláírásával

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT tartalmi követelménye a Korm. r. 2. melléklete alapján:

1. Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, szakági javaslatok összefoglalása)
2. Településrendezési javaslat
3. Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére
4. Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás
5. Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat, közlekedési javaslat

6. Védelmi és korlátozóelemek
7. A módosítással érintett területek bemutatása
8. A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása
9. Az új beépítésre szánt terület kijelölésére irányuló módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye
10. A műemlékvédelmi hatástanulmányt, ha a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 146. §-a alapján ilyen készül
11. Települési környezeti értékelés
12. Aláíró lap, az önkormányzati főépítész, a felelős tervező és a szakági tervezők aláírásával

Ortaháza, 2025. június 2.

Horváth Rita
önkormányzati főépítész

2. Véleményezési eljárás

Partnerségi egyeztetés

Ortaháza Község Önkormányzata a partnerségi egyeztetésre vonatkozóan megalkotta helyi rendeletét, a településfejlesztéssel és településrendezéssel összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 10/2017. (V. 30.) önkormányzati rendeletet. A helyi partnerségi egyeztetés az E-TÉR felületen, és a község honlapján, valamint lakossági fórum megtartásával történik.

Szakmai véleményezés

Ortaháza Község Önkormányzata az E-TÉR felületen biztosítja az illetékes államigazgatási szervek, szomszédos és térségi önkormányzatok számára a véleményezési lehetőséget

Környezeti egyeztetés

Ortaháza Község Önkormányzata az E-TÉR felületen biztosítja a környezet védelméért felelős szervek számára a véleményezés lehetőségét.

I. ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT

Az alátámasztó javaslat a megalapozó vizsgálat figyelembevételével szöveges és - a tervezés szempontjából releváns elemek és terület tekintetében - rajzi, illetve táblázatos formában tartalmazza a településterv készítése vagy a módosítása szakmai megalapozását, alátámasztását, igazolva a településfejlesztés és településrendezés alapvető követelményeinek teljesülését és az előírt jogszabályi követelményeknek való megfelelést.

1. Fejlesztési és rendezési javaslat összefoglalója (a fejlesztésben javasolt változások, a rendezést érintő módosítások bemutatása, összefüggéseik feltárása, szakági javaslatok összefoglalása)

Ortaháza területén a tematikus célok megvalósulása elsősorban a már beépített területeken, és a már kijelölt lakóterületeken, közösségi területeken belül valósítandók meg. Fejlesztési akcióterület kijelölése a község területén kettő helyen történik, a hatályos tervben már üdülő és gazdasági területbe sorolt, de még nem hasznosított telkeken.

A fejlesztési akcióterületek elhelyezkedése a község területén

1. Gazdaságfejlesztés	jele: K-1
	Az akcióterület jelenleg beépítetlen, művelt terület. A hatályos településszerkezeti terv Gksz jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területfelhasználásba sorolja. A mai szabályok szerint a besorolás korlátozza a tevékenységeket kereskedelmi és szolgáltató rendeltetésekre, egyéb nem zavaró gazdasági tevékenység céljára nem használható, ezért javasolt Gá jelű általános gazdasági területbe átsorolni. Ez több rendeltetés megvalósítását, de nem zavaró tevékenységek végzését tesz lehetővé a területen. Az akcióterületen a gazdasági célú fejlesztés középtávon megvalósítható, az infrastruktúra rendelkezésre áll. Területnagyság: 1,36 ha Javasolt összevont általános használat: gazdasági Hozzávetőleges telephely szám: 2 db Becsült szintterület: 6800 m² Zöldfelület: 25% Közművesítettség mértéke: teljes

1. Turizmusfejlesztés	jele: H-1
	Kapcsolódási pont: T.3., G.2., G.3., K.1., K.3 Az akcióterület jelenleg beépítetlen, művelt terület. A hatályos településszerkezeti terv ÜÜ jelű üdülőkörzetségi területfelhasználásba sorolja. A korábbi elképzelés szerint itt egy természetmegfigyelést, természetközeli programokat kínáló üdülőkörzetségi területet, kempinget lehetne kialakítani a Cserta-patak közelében, egy Kissziget községbe vezető összekötő út mellett. Az út és az üdülő sem valósult meg, de hosszútávon megvalósítható, amennyiben az infrastruktúra kiépítése megtörténik. Területnagyság: 0,35 ha Javasolt összevont általános használat: üdülő Hozzávetőleges üdülő szám: 5 db Becsült szintterület: 2100 m² Zöldfelület: 40% Közművesítettség mértéke: teljes

A község új településtervének megállapításakor a teljes közigazgatási terület területfelhasználása felülvizsgálatra kerül. A vizsgálatok alapján megállapítást nyert, hogy a külterületen a mező- és erdőgazdasági területek besorolását az Országos Erdőállomány Adattár szerint - ahol megváltozott a hasznosítás -, meg kell változtatni. További kisebb módosítások váltak szükségessé a valós állapotoknak megfelelő

övezeti besorolás érdekében. Ezek pl.: tervezett tó visszavonása, kápolna telkének lakóterületből intézményi vegyes építési övezetbe sorolása, valamint a bányaterület kiterjedésének felülvizsgálata.

2. Településrendezési javaslat

Ortaháza egy nagyon kis létszámú és erősen elöregedő falu. Ez a tényező a település legmeghatározóbb, egyben legkomolyabb problémája. A fiatalabb generációk elvándorlása és az alacsony születésszám miatt a népesség hosszú távú csökkenése stabil trend. Ez azt jelenti, hogy a faluban élő idősebb lakosság ellátása, a szociális gondoskodás és a falugondnoki szolgálat létfontosságú, a közösség fennmaradása szempontjából pedig a meglévő szűk közösség összetartása kulcsfontosságú. A hivatalos ügyeket és az oktatást a szomszédos Páka községgel közösen oldják meg. A gazdasági élet elsősorban az ingázásra épül. Mivel Ortaháza önmagában kevés munkahelyet kínál, a helyi lakók jövedelemszerzés céljából a közeli városokat (Lenti, Zalaegerszeg) keresik fel. A falu gazdasági stabilitását tehát nagyban meghatározza a regionális munkaerőpiac. A település önkormányzata a fejlesztések és az alapvető működés finanszírozásához szinte teljes egészében a külső forrásokra, pályázati támogatásokra van utalva. E támogatások révén biztosított az infrastruktúra karbantartása, és a közösségi terek (pl. faluház) fejlesztése, ami a helyi életminőség fenntartásának alapja. A turizmus potenciálisan a gazdasági diverzifikáció egyetlen esélye, a Göcsej természeti vonzerejére alapozva. Ortaháza rendelkezik a modern élethez szükséges alapvető közművekkel (víz, szennyvíz, gáz, villamos energia), ezek kiépítése az elmúlt évtizedekben megtörtént. Ez az alapvető infrastruktúra teszi lehetővé, hogy a falu megtartsa azokat, akik a városi zaj elől menekülve keresnek nyugodt otthont.

Ortaháza község a természetközeli környezetére építve a közösségi élet megerősítését, az infrastruktúra fejlesztések megvalósítását és a község lakosságának megtartását tűzte ki fő célként.

A településfejlesztési terven lehatárolt összevont általános használatú területeket általános használatú megnevezett, és szükség szerint különböző számozással ellátott övezetekre és építési övezetekre bontottuk fel. Ezzel a településrendezési terv módosításakor az egyes összevont általános használatú területeken belül szabadon változtathatók az övezetek.

A célok elérése érdekében az egyes övezetek és építési övezetek építési előírásait a meglévő állapot figyelembevételével a terv hatálya alatt várható változások, építészeti igények tükrében állapítottuk meg. Teret szeretnénk adni a modern építészeti igényeknek, megőrizve a település épített értékeit.

Lakóterületek:

A község már beépített belterületi lakótelkeit Lf jelű falusias lakóövezetbe soroljuk. A község lakóterületei nem igénylik egynél több övezet megállapítását, a különböző teleknagyságokra vonatkozóan azonban differenciáltan lesz megállapítva a beépítési lehetőség, így nagyjából azonos beépítési lehetőségeik lesznek az egyes telkeknek.

A lakóövezetben az építménymagasság a hatályos HÉSZ szerint legfeljebb 4,0 méter. Az érvényes szabályok szerint a párkánymagasságot és az épület legmagasabb pontját szükséges meghatározni. Az önkormányzat szándéka a meglévő épületállományhoz történő igazodás, ezért a párkánymagasságot 4,5 méterben, az épület legmagasabb pontját 8,0 méterben állapítjuk meg.

A lakóövezetekben meglévő vagy építendő közösségi épületek, erdő- ill. mezőgazdasági épületek esetében a funkcióhoz szükséges nagyobb magasságot állapítunk meg. Az építési paraméterek az országosan megengedett értékeket nem haladják meg.

Vegyes területek:

A kápolna számára szükséges önálló telek alakítása, és önálló építési övezet kijelölése az egyedisége miatt. A kápolna intézménynek minősíthető, ezért intézményi vegyes építési övezetbe

sorolása célszerű. A teleknagyságot - és egyben övezetnagyságot – úgy javasolt meghatározni, hogy a maximális beépítettséget lehetővé tegye. Új építési övezetet szükséges megállapítani a meglévő állapotnak megfelelően.

Gazdasági területek:

A községben már kijelölt gazdasági területek vannak. A belterület keleti határán az országos közút északi és déli szomszédságában Gá jelű általános gazdasági övezetbe lesznek sorolva a hatályos terv szerinti Gksz jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági övezet helyett. Ezzel több lehetőség lesz a gazdasági tevékenységek körében. A különálló ipari terület az olajgyűjtő és gázfeldolgozó. A telephely Gip ipari gazdasági övezetbe sorolása megfelel a tevékenységhez. A polgári védelmi hatótávolságokat ábrázolása elengedhetetlen. A hatályos HÉSZ-ben megállapított beépítési paraméterektől nem tervezünk eltérést.

Üdülőtérületek:

Ortaházán egy meglévő és egy tervezett Üü jelű üdülőházas üdülőtérület kerül kijelölésre. A meglévő az egykori erdészház Gutorföldéhez közel, ami Gutorfőldé Község Önkormányzata tulajdonában van. A másik egy tervezett üdülőtérület, ami a belterülethez csatlakozik és Kissziget község határához közel helyezkedik el.

Különleges beépítésre szánt területek:

Ide tartoznak a községben egyedi jelleget és egyedi funkciót hordozó területek. Ortaházán K-T jelű különleges temető és K-Sp jelű különleges sportolási célú építési övezetet állapítunk meg. A hatályos HÉSZ-ben megállapított beépítési paraméterektől nem tervezünk eltérést.

Közlekedési területek:

Ortaháza területén KÖe jelű egyéb és KÖu jelű közúti közlekedési terület található. Az egyéb közlekedési területbe az országos vasút nyomvonalának helyt adó telkek tartoznak. Új közlekedési infrastruktúra elem tervezett a tervezett üdülőtérület mellett, A 7543 sz. országos mellékútból leágazva Kissziget felé. A kialakult közutak szélesítésére nincs szükség.

Zöldterületek:

Ortaházán egy helyen zöldterületet jelöl a hatályos településszerkezeti terv. A 217 hrsz-ú telek egykor lakótelek volt, ma az önkormányzat tulajdonában áll. Épület már nem áll a telken, amit parkosított az önkormányzat. A telket Zkp jelű közpark övezetben tartjuk. Új zöldterület kijelölése a község lakosságának összetétele (előregedő lakosság) és a közigazgatási terület 90% feletti zöldfelületi aránya miatt indokolatlan is.

Erdőtérületek:

Ortaházán kettő típusú erdő övezetet különböztetünk meg: a védelmi erdőket Ev jelű védelmi rendeltetésű erdő övezetbe és az erdészeti- és vadgazdálkodási célt szolgáló erdőket Ee jelű egyéb erdő övezetbe soroltuk. Az erdőterületek nagyságát az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdők nagyságához igazítjuk.

Mezőgazdasági területek:

A külterület nagyobb része mezőgazdasági hasznosítású. A mezőgazdasági területfelhasználást három részre osztottuk az övezetek megállapítása során: Mt jelű tájgazdálkodási mezőgazdasági övezetbe a gyepek, melyen állattartási vagy kaszálási tevékenység folytatható és a természeti védelemmel rendelkező szántók; Má jelű általános mezőgazdasági övezetbe az árutermelést szolgáló nagy telkes szántók tartoznak. A belterületen lévő, beépítésre nem szánt telkeket Mk jelű kertes mezőgazdasági övezetbe soroljuk.

Vízgazdálkodási területek:

A község területén található, külön telekkel rendelkező árkokat és vízfolyásokat soroljuk V jelű vízgazdálkodási övezetbe. Az árkok, vízfolyások telke nem lesz beépíthető.

Különleges beépítésre nem szánt területek:

A külterületen nagyobb kiterjedésű anyagbánya található. A nyersanyag lelőhely telkét Kb-B jelű különleges beépítésre nem szánt bányászati célú övezetbe soroljuk.

3. A módosítással érintett területek bemutatása

A település szerkezete nem változik, a meglévő szerkezetalkotó elemek megmaradnak, új közút tervezett, de nem lesz szerkezetet meghatározó elem. A külterületen az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők kiterjedése frissítésre került, melynek következtében a mezőgazdasági területek és az erdő területek aránya változik. A hatályos területfelhasználások csak kisebb mértékben, helyenként módosulnak, melyeket alább részletezek.

Az ismertetés a hatályos településszerkezeti tervhez viszonyítva készült.

Területfelhasználás változások:

Megmutatja, hogy a hatályos településszerkezeti tervben megállapított területfelhasználások az új településrendezési tervben milyen övezetre vagy építési övezetre változtak.

1. Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével

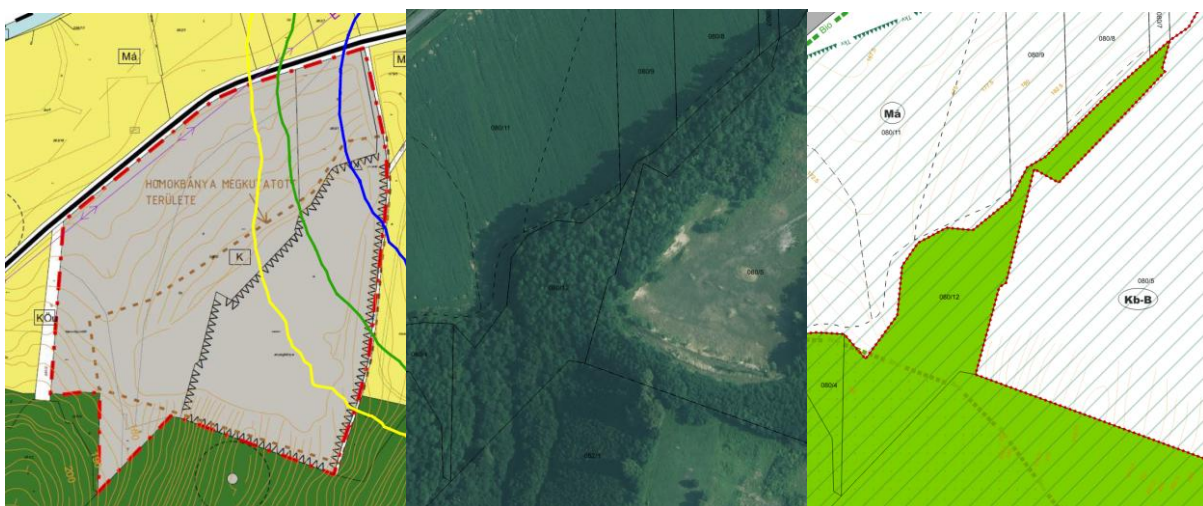
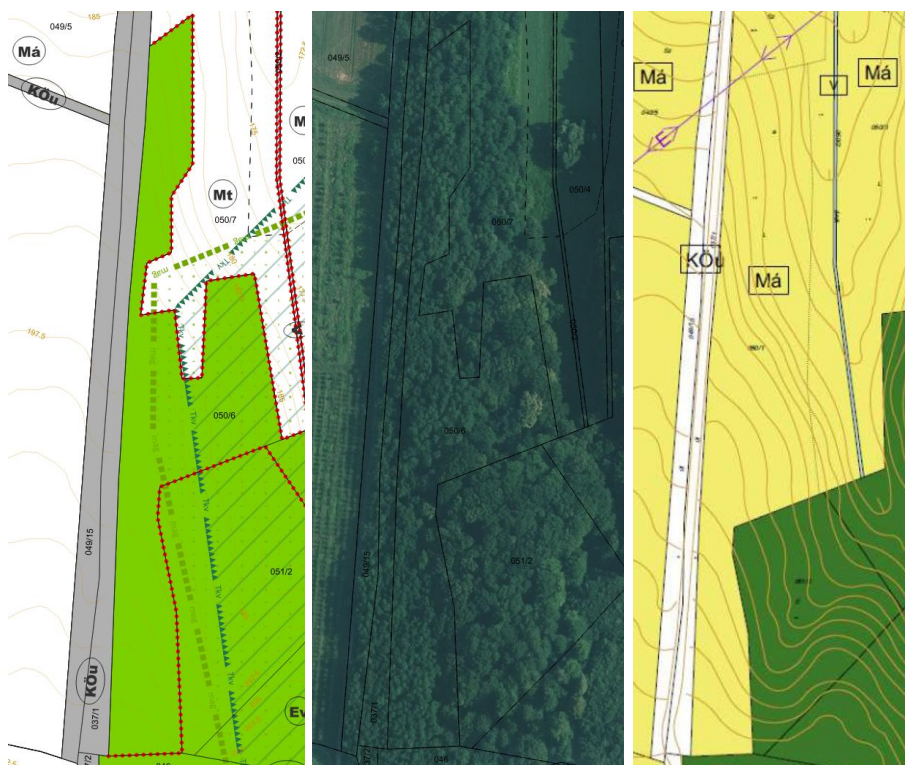
A külterület erdő- és mezőgazdasági területeinek felülvizsgálata szükséges a ma érvényes Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők figyelembevételével. Részből új erdők kerültek az adattárba, melyek korábban mezőgazdasági besorolást kaptak. A hatályos szerkezeti terven kijelölt bánya terület egy része beerdősült és nyilvántartott erdő lett. Ennek átsorolása is szükséges.

Módosítással érintett terület nagysága:

Má-> Ev: 7,1381 ha Má->Ee: 1,8785 ha K->Ee: 1,8726 ha

Módosítással érintett telkek helyrajzi számai: 017, 020/1, 050/6, 080/12

Hatályos településszerkezeti terv

Ortofotó

Tervezett szabályozási terv

2. Tervezett tó visszavonása

A hatályos településszerkezeti terven a sportterület mellett egy új tavat tervezett a hatályos településszerkezeti terv. Nem valósult meg és várhatóan nincs is ok a megvalósításra. A tó számára kijelölt vízgazdálkodási terület visszavonása javasolt.

Módosítással érintett terület nagysága:

V->Mt: 0,6642 ha

Módosítással érintett telkek helyrajzi számai: 03/7

Hatályos településszerkezeti terv

Ortofotó

Tervezett szabályozási terv

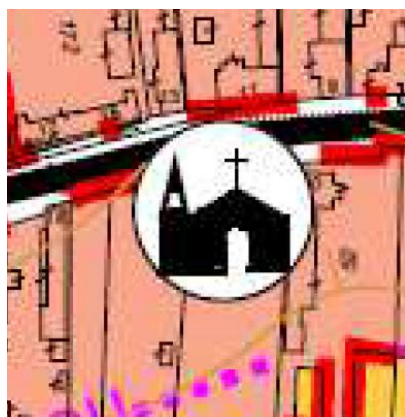
3. Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása

A kápolna jelenleg egy lakótelken áll, önálló helyrajzi számmal rendelkezik. Önálló telket javasolt számára kialakítani és ezt a telket intézményi vegyes építési övezetbe sorolni az épület egyedisége miatt.

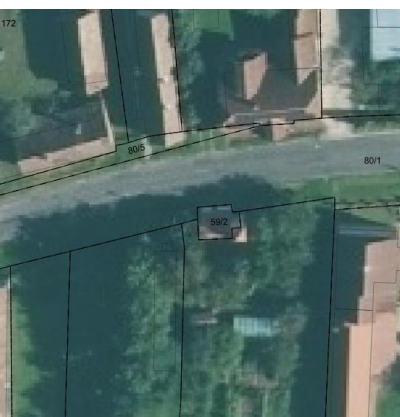
Módosítással érintett terület nagysága:

Lf->Vi: 0,0054 ha

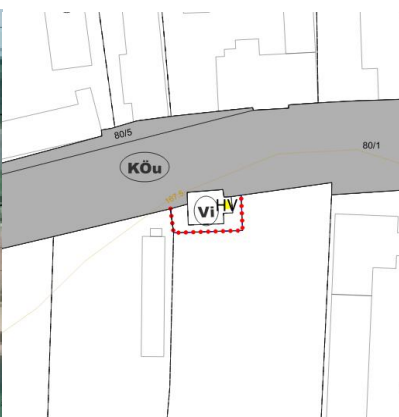
Módosítással érintett telkek helyrajzi számai: 59/1, 59/2

Hatályos településszerkezeti terv

Ortofotó

Tervezett szabályozási terv

4. Különleges bánya terület kiterjedésének felülvizsgálata

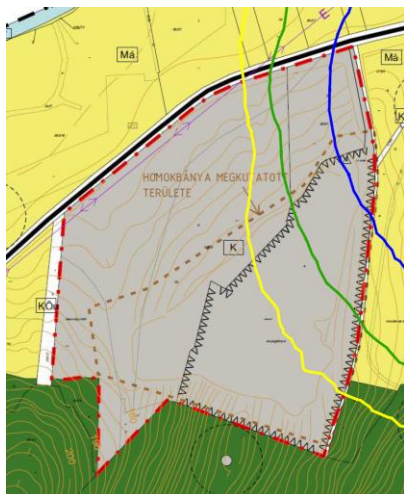
Egykor működő anyaggödör telkét a hatályos településszerkezeti terv különleges bánya területbe sorolta. A nyersanyaglelőhely már nem működik, a terület egy része beerdősült, másik részén

növénytermesztés folyik. Az erdősült rész átsorolása az 1. pontban bemutatásra került. A művelt telek-részeket különleges területből mezőgazdasági területbe soroljuk.

Módosítással érintett terület nagysága:

K->Má: 9,2286 ha

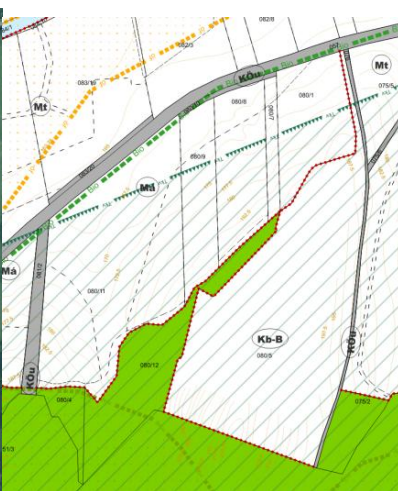
Módosítással érintett telkek helyrajzi számai: 080/1, 080/7-080/12

Hatályos településszerkezeti terv

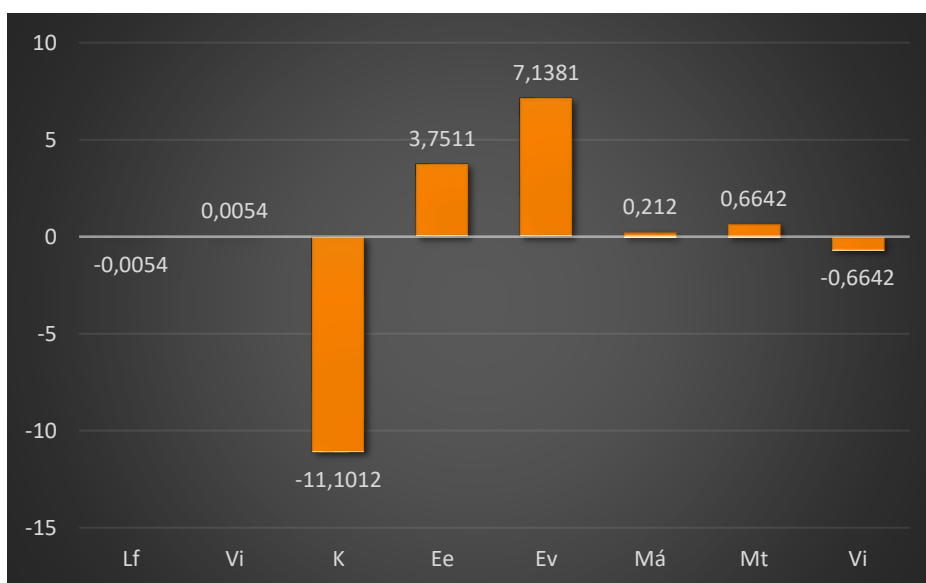

Ortofotó

Tervezett szabályozási terv

Az összes területfelhasználás változását az alábbi grafikonnal illusztrálom (értékek hektárban értendők):

4. Javaslat az épített környezet fejlesztésére és az építészeti örökség megőrzésére

Ortaháza épített környezetének fejlesztése egy kis, mezőgazdasági jellegű település esetében számos lehetőséget rejt magában, figyelembe véve a helyi adottságokat és a lakosság igényeit.

Az épített környezetet legjobban meghatározza a lakókörnyezet és a településkép. Ennek körében az alábbiak javasoltak:

- Homlokzatfelújítási program: Önkormányzati vagy állami ösztönzők (pl. pályázatok) a régi lakóépületek, porták rendbetételére. Ez javítaná az épületek esztétikai és energetikai állapotát, csökkentve a rezsiköltségeket.
- Faluközpont rendezése: Közösségi terek (pl. faluház környéke) egységes arculatának kialakítása, esztétikus közterület-alakítás (térkövezés, parkosítás).
- Üresen álló ingatlanok hasznosítása: Lehetőséget biztosítani új lakások építésére, a meglévő épületeket kialakítani akár közösségi célokra, akár fiatalok vagy új beköltözők számára vonzó otthonként. Figyelembe véve a falu jellegét, kerülni kell a túlzott beépítést, megőrizve a zöldfelületeket és a tágas érzetet.
- Épületállomány korszerűsítése: Nincs a településnek egyedi építészeti karaktere, néhány XX. századelőn épült lakóépület található még, melyek vagy leromlott állapotúak, vagy ha lakottak, akkor felújításon estek át és elvesztették eredeti karakterüket.
- Hagyományos építészeti elemek megőrzése: a védelemre érdemes építészeti értékek (pl. fészületek, szobrok, néhány épület) korhű felújításával megőrizhető a település kb. 100 éves múltidéző eleme.
- Utcatáblák, közvilágítás cseréje: Egységes, esztétikus elemek alkalmazása.
- Játsszótér és pihenőhelyek: Fiatalabb családokat is vonzhat, és javítja a lakosság életminőségét.
- Zöldfelületek rendezése: Padokkal, árnyékolókkal, esetleg közösségi kerttel.
- Belterületi utak karbantartása, burkolat javítása, fásított parkolók kialakítása.
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés javítása: Járdák, bicikliutak kialakítása, különösen ha a szomszéd települések (pl. Páka) elérhetőek kerékpárral.
- Falusi turizmus: Szálláshelyek kialakítása, kapcsolódás a kisvasúthoz, a motorsporthoz vagy túraútvonalakhoz.
- Piac vagy termelői bolt: Helyi termelők számára lehetőség biztosítása.

4.1. Változtatási szándékok és örökségvédelmi javaslatlattertel

A községben nyilvántartott régészeti lelőhely nem található.

5. Tájrendezési és zöldinfrastruktúra-fejlesztési javaslat, csapadékvíz-gazdálkodás

5.1. Tájrendezési javaslatok

A tájrendezés során korszerű ökológiai, műszaki, gazdasági és esztétikai ismeretek, illetve elvek jutnak érvényre, és ezek eredményeképpen az ember környezete kedvező irányban alakulhat. A tájrendezés felöleli a társadalmi vonatkozásokat, és az emberi igények mentén jelöli ki a teendőket: mit, hol és miért. A tájrendezés a rendezett, emberhez és az élővilághoz egyaránt méltó szintér kialakításán tevékenykedik. Teret ad településfejlesztési megfontolásoknak és a környezetrendezés vonatkozásában is számos elvnek, amelyek gyakran különféle szakterületek tudományos kutatási eredményein vagy vizsgálatok konklúzióján nyugszanak. A tájrendezés révén:

- a tájban rejlő lehetőségek és értékek (használati, kondicionáló, vizuális megközelítésben) kiterjedhetnek és fokozódhatnak

- ekképpen az ember teljesítménye növekedhet, a kiteljesedés felé mozdulhat az élete a különféle területeken

A tájrendezés célja a táj összetett fejlesztése, s érthetően csakis alapos tájvizsgálatra, továbbá tájértékelésre épülhet. A tájrendezés során előírányzott javaslatok, intézkedések, teendők és ezek ütemezése jelölik ki aztán a fejlesztés megvalósulási lépéseit. A tájrendezés további céljai a következők:

- a táji elemek, alkotók (természetes és épített elemek) összehangolása
- így a tájban levő különféle értékek és potenciál (kedvező élettani hatás, termelőképeség, használati és vizuális érték), minél nagyobb mérvű hasznosítása
- amely hosszú távon fenntartható használatot és értékmegővést tesz lehetővé.

Fontos szempont még az „élhető lakókörnyezet” biztosítása, valamint a klímavédelem szempontjainak érvényesítése. Továbbá településképi szempontból is rendkívül fontos, hogy területhasználatonként a HÉSZ-ben előírt zöldfelületek megvalósuljanak, többszintű növényállomány – fák és cserjék együttesen – kerüljenek telepítésre.

Területfelhasználás változások

A településfejlesztési terv kettő fejlesztési akcióterületet (Gazdaságfejlesztés – K1 és Turizmusfejlesztés – H1) állapít meg, és további négy pontban területfelhasználási változások valósulnak meg a következők szerint.

Akcióterületek

Gazdaságfejlesztés – K1

A település keleti szélén, a Gutorfölde felé a községből kivezető közút déli oldalán 1,36 hektáros területen tervezett fejlesztés, melyet Gá övezetbe sorolunk, így egyéb nem zavaró gazdasági tevékenység céljára lesz használható. Az akcióterületen a gazdasági célú fejlesztés középtávon megvalósítható, az infrastruktúra rendelkezésre áll. Két telephely kialakítható. Észak felől közút, nyugat felől falusias lakóterület, dél felől erdőterületek határolják. Jelenleg szántóföldi művelés alatt áll.

A fejlesztési terület nem védett ingatlanon valósul meg, azonban annak délkeleti szeglete mintegy 0,1 hektáros részen a tájképvédelmi terület övezetébe tartozik, illetve teljes egészében a Mura–Dráva–Duna UNESCO Bioszféra Rezervátum átmeneti zónájának része. A települést részben fedő átmeneti zóna a 7543 és a 7548 jelű országos közutak közötti területek és a MOL telephely kivételével a község közigazgatási területének túlnyomó többségére, csaknem 4/5 részére kiterjed.

A tájképvédelmi és a bioszféra rezervátumi érintettség ellenére kijelenthető, hogy a fejlesztés jelentős mértékben sem tájképvédelmi, sem ökológiai konfliktust nem okoz, mivel közút és lakott terület mellett, dél felől erdőterületek takarásában, jelenleg intenzív szántóföldi gazdálkodás területén valósul meg és a tájképvédelmi övezet és a bioszféra rezervátum átmeneti zónájának kijelölési kritériumai továbbra is fennmaradnak. A fejlesztés megvalósítása során a kialakításra tervezett telephelyek látványának és tájképi megjelenésének korlátozására nyugat (tehát a lakóterület), illetve észak (tehát a közút) felől közepes vagy nagy lombkoronájú, őshonos fasor és cserjesáv (sövény) létesítése és fenntartása javasolt. Ajánlott a gazdasági területek közbenső részeire is néhány közepes vagy nagy termetű őshonos lombhullató fát telepíteni, hogy a gazdasági épületek és létesítmények tájba illesztése minél hatékonyabban megvalósulhasson.

Turizmusfejlesztés – H1

A település északnyugati szélén, a Cserta-patak közelében korábbi elképzelés szerint természetmegfigyelést, természetközeli programokat kínáló üdülőterületet, kempinget szerettek volna kialakítani és ennek a lehetőségét a jövőben megtartani a Kissziget felé vezető összekötő út mellett mintegy 0,35 hektáron. Jelenleg a területet gyepeként, kaszálóként hasznosítják.

A tervezett fejlesztési terület nem védett ugyan, azonban nyugati kétharmada az ökológiai hálózat magterülete, illetve nyugat felől közvetlenül szomszédos a Kerka mente különleges természetmegőrzési Natura 2000 területtel, valamint ex lege védett lápterülettel. A másik fejlesztési területhez (K1) hasonlóan a Mura–Dráva–Duna UNESCO Bioszféra Rezervátum átmeneti zónájának része.

A védett és értékes területekkel való érintettség miatt a fejlesztési beruházás létesítése során ajánlott az engedélyező Kormányhivatallal, valamint a területileg illetékes Nemzeti Park Igazgatósággal történő egyeztetés. A fejlesztést az ő elképzeléseik és kívánalmaik szerint szükséges megvalósítani.

Területfelhasználási változások:

1. Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével

A nagy csapadékbőség miatt a dombság közel egyharmadát erdő borítja. Zala vármegye az ország egyik legerdősültebb vármegyéje. Az erdők településszerkezeti, ökológiai, környezetvédelmi szempontból meghatározó elemként szerepelnek a külterületi településképben. Az új településtervhez kapott adat-szolgáltatás alapján az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdőterületeket teljes mértékben átvettük, majd az átsorolással érintett területeken korrigáltuk. Mintegy 9 hektár mezőgazdasági terület kerül erdőterületbe, illetve 1,9 hektár beerdősült korábbi bányaterület kerül erdő övezetbe.

Az erdőterületek növekedése nagyrészt annak az országosan elterjedt tendenciának köszönhető, hogy a korábban gyepterületként (legelőként, kaszálóként) használt, de az 1990-es évek óta nem kifizetődő gazdálkodás következtében nem művelt, elhanyagolt ingatlanok, valamint a felhagyott bányaterületek először cserjésedni, majd beerdősülni kezdtek és az elmúlt közel három évtized során erdőszerű állományok alakultak ki. Az erdők növekedését segítette még a Kormány és a kormányzati szervek erdőtelepítést ösztönző agrárpolitikája, illetve az ehhez kiépült kedvező támogatási rendszer. A magyar agrárium egyik alapvető célja, hogy Trianon (1920) során a drasztikusan, 10%-ra lecsökkent erdőterületet a 2030-as évek közepére 27%-ra növeljük (jelenleg 22%).

A változás csupán adminisztratív jellegű, a meglévő erdőterületek védelmét és erdőterületként történő további hasznosítását szolgálja. A település meglévő tájökölógiai és tájszerkezeti változása nem várható. Tájképvédelmi- és élővilág-védelmi szempontból egyaránt előnyös, hogy a már kialakult területfelhasználás nem változik és a tájrészlet erdők és mezőgazdasági területek (szántók, gyepek) által dominált mozaikos jellegű tájhasználatát változatlan formában megmarad. Az erdők, a mezőgazdasági területek mozaikossága különösen jellemző a tájegységre, amit a tervezett változás tovább erősít és a tájjelleg megtartása felé történő elmozdulást biztosítja. Az erdők többsége a tájképvédelmi terület övezetében, illetve az ökológiai hálózat magterületében fekszik, de ezek kijelölésének feltételei a változások során továbbra is fennmaradnak.

2. Tervezett tó visszavonása

A változás a korábban a sportterület mellett a Csértára tervezett tó létesítésének elmaradása miatt a meglévő mezőgazdasági tájhasználat visszaállítását és megtartását szolgálja. Tájszerkezeti és tájökölógiai változást a meglévő állapothoz képest nem indukál. A változással érintett ingatlan többszörös védelem alatt áll, ugyanis a Kerka mente különleges természetmegőrzési Natura 2000 terület, ex lege védett lápterület, az ökológiai hálózat magterületének, illetve a Mura–Dráva–Duna UNESCO Bioszféra Rezervátum átmeneti zónájának része. A tervezett területfelhasználás-változás területe teljes egészében a tájképvédelmi terület övezetében fekszik. Jelenleg a területet gyepeként, kaszálóként hasznosítják.

A vizsgált terület tájgazdálkodási mezőgazdasági területté történő átsorolása a meglévő gazdálkodás és a terület jelenlegi ökológiai viszonyainak megőrzését szolgálja, ezért tájképvédelmi és tájökölógiai szempontból egyaránt előnyös.

3. Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása

A kápolna tervezett új ingatlana a település lakott területén belül, településközponti helyzetben, nem védett területen, nem az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek területén és nem tájképvédelmi terület övezetében található. A kijelölt terület már meglévő lakóterületekhez csatlakozik, az infrastruktúra rendelkezésre áll, az átsorolásnak településképi, tájökológiai és tájképi szempontból nincs akadálya. Táji léptékben a változás elhanyagolható mértékű és a településképi megváltozását nem indukálja.

4. Különleges bányaterület kiterjedésének felülvizsgálata

A település keleti szélén található, már nem művelt, felhagyott bányaterület északnyugati, közút melletti részén már jelenleg is intenzív szántóföldi gazdálkodás folyik. Az átsorolás így a meglévő tájhasználatnak való megfelelést rögzíti, míg a korábbi bányaterület délkeleti fele egyrészt erdő övezetbe kerül (ld. 1. pont), illetve megmarad különleges bányaterületnek (bár a művelésbe vont bányatelek már megszűnt). A tervezett területfelhasználás-változás nem védett ingatlanokon valósul meg, azonban teljes egészében a tájképvédelmi terület övezetében fekszik.

A területfelhasználási változások után várható tevékenységek kialakulása a szomszédos tájhasználatokat nem szünteti meg, illetve nem korlátozza. Az élővilág jelentős, nagyarányú elvándorlása, táplálkozási-fészkelési lehetőségeinek korlátozása nem valószínűsíthető. A várható tevékenységek a szomszédos tájhasználatokra jelentős zavaró hatással nem lesznek, azonban Turizmusfejlesztés (H1) esetében a tevékenység engedélyezése során a Kormányhivatal és a Nemzeti Park Igazgatóság által meghatározott intézkedések betartása javasolt.

A településszerkezeti változásokkal a meglévő tájjelleg és a tájökológiai viszonyok továbbra is megőrizhetők. A tervezett változások során az évszázadok során kialakult tájszerkezet jelentősen nem módosul. A tervezett változások megvalósulása után a településen tovább folytatódik az évszázados tájhasználat, a külterületen a mező- és erdőgazdasági termelés.

5.1.1. Tájhasználat, tájszerkezet javaslata

Minden táj egyedi, unikális, jellegzetességei máshol nem megismételhetők. Nincs két egyforma táj, tájegység. A táj egyedi, nem univerzálható. A táj a társadalom anyagi létfeltétele, ugyanakkor magasrendű ökológiai és vizuális kvalitások hordozója (Csemez, 1996.). A tájban tükröződnek a mindenkor társadalmi és gazdasági funkciók. Egy település tájszerkezetét főként a domborzati, vízrajzi és egyéb természeti adottságokhoz alkalmazkodó területhasználati foltok, beépített területek, valamint az azokat összekötő, elválasztó, vagy átszelő vonalas elemek alakítják.

A tájhasználat a tájpotenciál adottságainak társadalmi célú igénybevétele. Ortaháza természetföldrajzi helyzete, a település és környezetének domborzata, éghajlata, a talajok termőképessége, a települési tevékenység meghatározták a táj szerkezetét, a tájhasználat alakulását. A domináns mező- és erdőgazdasági hasznosítás szempontjából kiemelő, hogy a kistájat igen kedvező víz- és tápanyag-gazdálkodású talajok borítják. A tájhasználat, tájszerkezet tervezésekor kiemelt szempont volt:

- a természetvédelmi-, táji-, tájképi elemek védelme,
- az egyes tájtípusok jellegzetességeit megtartó, a tájhasználati rendszer kialakulását segítő szabályozás kialakítása,
- a településre vonatkozó térségi tervek, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (MaTrT), és Zala Megyei Területrendezési Terv tájhasználati elvárásaival való összhang biztosítása.

Ortaháza Község közigazgatási területén a mező- és erdőgazdasági tájhasználat domináns, de ezen kívül többféle tájhasználat (pl. települési, közlekedési, ipari, bányászati stb.) található, melyek tükröződnek a tájszerkezetben is. A kis területet érintő falusias lakókörnyezet lehetővé teszi a természethez

legközelebb álló mező- és erdőgazdasági tájhasználatot, ami a legkevésbé változtat a táj eredeti természeti- és táji adottságain.

A település közigazgatási területén az erdők és a mezőgazdasági területek (szántók, gyepek) által dominált mozaikos jellegű tájhasználat változatlan formában történő megtartása javasolt, ami a tervezett változásokkal továbbra is megvalósítható, külön intézkedést nem igényel. A tervezett módosítások egy része az erdőterület és mezőgazdasági területek növelésével hozható összefüggésbe.

5.2. Természetvédelmi javaslatok

A település közigazgatási területén nem található a következő védettségű területek vagy értékek: országos és helyi jelentőségű természetvédelmi terület vagy érték, ex lege védett természeti terület vagy érték (kivéve lápterület), Ramsari terület és világörökség-várományos terület. Megtalálhatók a következők: Natura 2000 terület, ex lege védett lápterület, bioszféra rezervátum, egyedi tájértékek. A település közigazgatási területének K-i részén található erdőterületek („Boli erdő”), valamint a Cserta völgyében lévő gyepterületek az Országos Ökológiai Hálózat magterületéhez tartoznak. A Berek-patak menti gyepterületek, gyep-cserjés-fás mozaikok, kisebb részben szántóterületek az ökológiai folyosó részét képezik.

A település közigazgatási területén még nem történt meg az egyedi tájértékek kataszterezése. Javasoljuk a település teljes közigazgatási területén a Természetvédelem. Egyedi Tájértékek kataszterezése című MSZ 20381:2009 hivatkozási számú Magyar Szabványnak megfelelően az egyedi tájértékek számbavételét, kataszterezését és nyilvános, elérhető formában történő közlését! Egy szakmailag megfelelően összeállított egyedi tájérték kataszter segítségével a tájértékek állapota megőrizhető vagy javítható, a településen élők identitását növeli és idegenforgalmi vonzerővel is bírhat.

A hivatkozott törvény szerint az egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele a védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szervek (nemzeti park igazgatóságok) feladata, ami Ortaháza esetében a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot jelenti. Az egyedi tájérték kataszter segítségével a tájértékek állapota megőrizhető vagy javítható, a településen élők identitását növeli és idegenforgalmi vonzerővel is bírhat.

Az ex lege védett lápterületeket a tervezett változások csupán egy pontban érintik, ugyanis a 2. pontban részletezett, korábban kijelölt tó a Cserta mentén nem valósul meg, így a meglévő tájhasználat folytatása prognosztizálható. A turizmusfejlesztéssel (H1) érintett ingatlanok ex lege védett lápterülettel nyugat felől közvetlenül határosak, ezért a fejlesztéssel összefüggő beruházások esetén az ökológiai viszonyokat nem sértő vagy veszélyeztető tevékenységek végzése megengedett. E miatt alapvető követelmény lesz a Nemzeti Park Igazgatósággal, illetve a Kormányhivatal természetvédelméért felelős Főosztályával való konzultáció, illetve az észrevételek és követelmények betartása.

Az Országos Ökológiai Hálózat magterületén a következő pontokban lesznek változások: Turizmusfejlesztés (H1), Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével (1. változási pont), tervezett tó visszavonása (2. változási pont). H1 esetén – az ex lege védett területekhez hasonlóan – a fejlesztéssel összefüggő beruházások esetén az ökológiai viszonyokat nem sértő vagy veszélyeztető tevékenységek végzése megengedett. E miatt alapvető követelmény lesz a Nemzeti Park Igazgatósággal, illetve a Kormányhivatal természetvédelméért felelős Főosztályával való konzultáció, illetve az észrevételek és követelmények betartása. Az erdőterületek esetén (1. változási pont) a változások csupán adminisztratív jellegűek, ezért nem várható a magterületek esetén a kijelölés kritériumait veszélyeztető tevékenység. A tó visszavonása (2. változási pont) esetén a meglévő tájhasználatok folytatása várható, ezért a változás kedvező, mivel a jelenlegi ökológiai viszonyokat nem befolyásolja.

Ökológiai hálózat magterületének övezete Magyarország és egyes kiemelt térségeinek tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott

területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

A területfelhasználás változásokkal a külterületen előforduló üzemtervezett erdőterületek és a természetközeli területek, élőhelyfoltok és az Országos Ökológiai Hálózat elemeinek tájökölógiai szerepe és funkciója továbbra is megőrizhető, azonban a H1 (Turizmusfejlesztés) esetében korlátozások, szigorítások és/vagy előírások várhatók. A fejlesztés esetében az engedélyezett tevékenység során a Kormányhivatal és a Nemzeti Park Igazgatóság által meghatározott kereteken belül kell a tevékenységet folytatni.

Ortaháza község területén a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által felügyelt tájhasználat folyik. A település területén található Natura 2000 területeket, az ex lege védett lápterületeket, az Országos Ökológiai Hálózat területeit (magterületeit, ökológiai folyosóit), illetve a település védett természeti értékeit (növény- és állatfajok) szintén a Nemzeti Park Igazgatóság szakemberei felügyelik.

5.3. Tájvédelmi és tájképvédelmi javaslatok

Ortaháza Község közigazgatási területének K-i fele („Boli erdő”) és Ny-i szegélye (Cserta völgye) a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 2018. évi CXXXIX. törvényt kiegészítő 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról 3. melléklete szerint tájképvédelmi övezet része.

A tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A tájképvédelmi övezetbe a hivatkozott törvény szerint a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

A tervezett módosítások a tájképet lényegesen nem változtatják meg, a táj évszázadok során kialakult jellege a jövőben megmarad, a meglévő táj jellegzetességeinek jelentős változása nem várható, illetve a tájrészlet értékes élőhelyeinek ökológiai viszonyai és kedvező tájképi adottságai továbbra is érvényesíthetők.

A tervezett módosítások jelentős része adminisztratív jellegű és/vagy a meglévő tájhasználatnak megfelelő területhasználatokat rögzítik vagy visszaminősítik (1., 2. és 4.). A tényleges területhasználatból járó módosítások pedig csupán kis területen valósulnak meg (K1, H1 és 3. változási pontok), ezért jelentős mértékű tájképi módosulásokat nem indukálnak.

5.4. Zöldfelületi rendszer fejlesztése

A településkép meghatározó alkotóeleme a táji és épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az épített elemek esztétikus megjelenéséhez környezetük kialakítása, rendezettsége is hozzátartozik. Ennél fogva a település rendezése során az épített elemek mellett a zöldfelületek szerepe ugyanolyan fontos, melyeket a következőképpen csoportosíthatjuk:

- **Ökológiai szerep:** javítja a település ökológiai adottságait. A településrész és a tervezett út nyomvonalának területén és közvetlen környékén élő növénytömeg jellegétől függően befolyásolja, módosítja a helyi klíma (mikroklíma) alakulását, a levegő minőségét és szántóföldekkel dominált tájrészletben ökológiai kiegyenlítő felületként (is) funkcionál.
- **Használati szerep:** számos olyan létesítmény feladatát csak úgy töltheti be, ha növényekkel betelepített külső terekkel épülnek meg. A nagy jelentőségű, országos, sőt nemzetközi közúti forgalomban is bekapcsolódó, széles, többsávos főutak tájökölógiai értékét döntően meghatározza a telepített növényzet. Egyes funkciók ellátására csak növényzettel betelepített területek alkalmasak (pl.: pihenőhelyek, meredek rézsűk, védőterületek stb.).

- Vizuális-esztétikai szerep: a település képi megjelenésében, az tájkép formálásában fontos szerepet játszik a növény. A növények változatossá teszik, gazdagítják a településképet, valamint elfedik, eltakarják az előnytelen részeket.

A településképet meghatározó alkotóeleme a táji és épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az épített elemek esztétikus megjelenéséhez környezetük kialakítása, rendezettsége is hozzátartozik. Ennél fogva a település rendezése során az épített elemek mellett a zöldfelületek szerepe ugyanolyan fontos. A vizsgált település zöldfelületeinek értékelésekor azt vizsgáltuk, hogy a zöldfelületekkel szemben támasztott szerepüknek milyen mértékben tudnak megfelelni.

A rendszer elemei közé soroljuk a közhasználatú zöldfelületeket, a település családi házas részeinek udvarait, valamint a külterületek természeti környezete (erdő, gyepek) mellett a természetesi célú zöldfelületeket is, melyeket kert-, mező- vagy erdőgazdasági módszerekkel művelnek (erdők, fásított területek, gyümölcsösök, szőlők, legelők, nádasok, szántók, zöldségtermesztő területek).

Vizuális-esztétikai szerepük miatt kiemelendők a belterületi szobrok, emlékművek, fészületek, kopjafák stb. környezete, mely általában gondosan kialakított és szépen gondozott. Ezek a tájelemek egyedi tájértékek, melyek felmérése a Nemzeti Park által még nem történt meg. Kataszterezésük után az egyedi tájértékek felújítására, fejlesztésére, megtartására vonatkozó intézkedések számbavétele is kívánatos, hogy hosszú távon és jó állapotban megőrizhetők legyenek.

Fontos zöldfelületi elemek Ortaháza közigazgatási területén az erdőterületek. Az erdőgazdasági tájhasznosítás domináns szerepű, az üzemtervezett erdők nagy területeket foglalnak el a település közigazgatási területének K-i részén („Boli erdő”). Az itt található erdőterületek a Zalai-dombsághoz tartozó, a tájegységet nagy arányban fedő több ezer hektáros erdők részét képezi. Külterületén több helyen, jellemzően kis területű mozaikfoltokban, illetve mezővédő erdősávként vagy nyomvonalas létesítményeket (földutakat, árkokat) kísérő erdősávok formájában jelennek meg az erdőterületek.

Közhasználatú zöldfelületek (közparkok, közkertek)

Ortaháza Község területén több hektáros vagy többfunkciós közpark nem található. Egy kijelölt zöldterület (Zkp) található mintegy 0,1 hektáron a település központjában, a községen átvezető két közút (Kossuth Lajos és Petőfi Sándor utcák) kereszteződésében. Zöldterületi változás nem tervezett. A település zöldfelületi rendszerében jelentős vagy nagy felületű változás nem várható, a meglévő tájhasználatokat, zöldfelületi adottságokat sem befolyásolja.

Korlátozottan közhasználatú zöldfelületek

Zöldfelületi jellegű intézmények

A tervezett változások a zöldfelületi jellegű intézmények területét nem érintik. A település kis mérete miatt a zöldfelületi intézmények visszaszorultak, gyakorlatilag csupán a temető funkcionál ilyen módon, azonban ezt a létesítményt nem érintik változások. A temető területén a meglévő használat további folytatása és a jelenlegi állapot fenntartása, illetve zöldfelületi fejlesztése javasolt.

Közhasználat elől elzárt, jelentős zöldfelülettel rendelkező egyéb terület

Ortaháza településkarakterét alapvetően meghatározza a falusias, családi házas beépítés. A családi házas területekhez kis-közepes méretű kertek tartoznak, a kertek zöldfelületei részben díszkertes, kiskertes jellegűek, a „hátsókerti” növénytermesztés egyre kevésbé jellemző. A településképet szempontjából rendkívül fontos, hogy a lakóingatlanok kertjei az utca felé milyen képet mutatnak, milyen az elő- és oldalkert képe, növényzete, használnak-e sövényt kerítésként, vannak-e olyan növények, amelyeknek lombja a közterületre nyúlik stb.

A családi házas területek zöldfelülete településökológiai és esztétikai szempontból is jelentős tényező, hiszen ez a növénytömeg kondicionáló zöldfelületként (párologtatás, szélfogó, porfogó hatás) hat a

település egészére. Az önkormányzatnak ösztönözni kell a lakótelkek kertkultúrájának növekvő színvonalát.

A tervezett változások a Közhatalmat elől elzár, jelentős zöldfelülettel rendelkező egyéb területeket 3. pontban (Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása) érintik csupán, ahol minimális korrekció (54 m²) történik. Új lakóterület megszűnése és/vagy kijelölése nem történik, a település lakott területei gyakorlatilag változatlanul megmaradnak.

Zöldhálózati összekötő elemek

A település belterületén egységes zöldhálózati rendszer nem alakult ki. A felszín alatti (víz, gáz, szennyvíz) és a felszín feletti közművek (elektromos légvezetékek, telefon és kábel tv), az utak mentén kialakított vízelvezető árkok a fák, egységes fasorok vagy szélesebb zöldfelületek alkalmazását erősen korlátozzák. A belterületi utak mellett a legtöbb helyen a zöldfelület túl keskeny, fásszerű növényzet telepítésére nincs mód, többnyire gyepterületként kezelik őket. Széles, növénytelepítésre alkalmas zöldfelületek csupán helyenként, a közutak mellett találhatók.

A település szántói, gyepterületei vagy a nagyobb erdőfoltok és -tömbök között több helyen mezővédő erdősávok találhatók, amelyek a tájszerkezetben meghatározóak és tájökölógiai szempontból is előnyösek. A településre bevezető közutak mellett nincs egységes fasor vagy hófogó erdősáv. A tájrészletben elsősorban az üzemtervezett erdők tömbjei, valamint a településen átvezető Cserta, mint vízfolyás és a hozzá tartozó, többnyire ex lege védettség alatt álló élőhelyek (lápterületek) funkcionálnak zöldhálózati összekötő elemként.

A településrendezési változások során a zöldhálózati összekötő elemeket csak adminisztratív jellegű változás érinti (1. pont: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével), amitől a tájszerkezet és tájjelleg változatlan marad. A zöldhálózati összekötő elemek (erdősávok, fasorok, vízfolyások, mezsgyék, árkok stb.) ökológiai állapota és átjárhatósága, zöldfolyosó jellege a változások során továbbra is megmarad, illetve biztosítható.

Zöldinfrastruktúra elemek alkalmazása

A zöldinfrastruktúra különböző ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó tájelemek hálózatából felépülő dinamikus rendszer. Az Európai Bizottság Környezetbarát infrastruktúra – Európa természeti tőkéjének növelése című közleménye az alábbiak szerint definiálja a zöldinfrastruktúrát: „Zöldinfrastruktúra: természetes és félig természetközeli területek, valamint egyéb környezeti jellemzők stratégiaileg megtervezett hálózata, amelyet úgy terveztek és irányítanak, hogy széleskörű ökoszisztéma-szolgáltatások nyújtására legyen képes. Zöld (vízi ökoszisztémák esetében kék) területeket és egyéb, szárazföldi (beleértve a part menti) és tengeri területeken található fizikai tulajdonságokat foglal magában. A szárazföldön a zöldinfrastruktúra a vidéki és városi környezetben egyaránt jelen van.”

A zöldinfrastruktúra funkciója a következő: „A zöldinfrastruktúra egy bizonyítottan eredményes eszköz az ökológiai, gazdasági és társadalmi javak természetes megoldásokkal történő előállítására. Segít abban, hogy felismerjük a természet által az emberi társadalom számára előállított javak értékét, valamint hozzájárul a javak fenntarthatóságát és megerősítését szolgáló beruházások mozgósításához. Emellett elősegíti, hogy költséges infrastruktúra kiépítése helyett a természet által nyújtott olcsóbb, tartósabb megoldásokat vegyük igénybe. Helyi szinten ez gyakran munkahelyteremtést von maga után. A zöldinfrastruktúra azon az elven alapszik, hogy a területrendezésbe és a területfejlesztésbe tudatosan beépítik a természet és a természeti folyamatok védelmét és megerősítését, valamint a természet által az emberi társadalom számára nyújtott javak figyelembevételét. Az egyetlen célt szolgáló szürke infrastruktúrával szemben a zöldinfrastruktúra számos előnnyel jár. Nem gátolja a területfejlesztést, hanem – amennyiben azok jelentik a legmegfelelőbb lehetőséget – természetes megoldások használatát mozditja elő. Egyes esetekben újabb megoldást kínál, vagy kiegészíti a megszokott „szürke” megoldásokat.”

A zöldinfrastruktúra fejlesztés nagyon komplex tudomány. Helyi (települési) szinten a település zöldinfrastruktúrájának fejlesztése érdekében az alábbi teendők javasoltak:

- zöldtetők és zöldfalak minél nagyobb arányú alkalmazása
- utcai fasorok létesítése és meglévők fenntartása, pótlása
- közparkok és közkertek fenntartása
- intézménykertek, temető és sportterületek kialakítása vagy fenntartása
- magánházak állapotának fejlesztése
- méhlegelők kijelölése és fenntartása
- vízviszatartás, esőkertek létrehozása közterületen és létrehozásának szorgalmazása magántulajdonú ingatlanok esetében egyaránt; az esőkertek a természetes erdők működését utánozó, mesterségesen létrehozott, mélyedésben kialakított életközösségek; céljuk a csapadék kezelése, összegyűjtése, elnyelése, szűrése, helyben tartása, hasznosítása, melyet a talajszerkezet átalakításával és a növényzet közreműködésével, valósítunk meg
- vízáteresztő burkolatok alkalmazása
- mérnökbiológiai technikák alkalmazása.

A település területén a parkosítás kialakítását az érvényes építési előírásoknak megfelelően kell kialakítani. A növénytelepítés során a honos fajokat kell előnyben részesíteni. Az építésügyi engedélyezési eljárások és a létesítések, valamint a létesítmények üzemeltetése során maximálisan be kell tartani és kiemelt figyelmet kell fordítani a 282/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről elnevezésű új jogszabály előírásaira.

Célok megfogalmazása a zöldfelületek megőrzése és fejlesztése kapcsán

Alapvető cél a vizsgált tájrészlet meglévő zöldfelületi szerkezetének, illetve a karaktert adó zöldfelületek és fajok megőrzése. A fejlesztéseket is ennek az elvnek mentén határoztuk meg, a karaktert adó elemek kiegészítésével vagy éppen megtartásával. Általában véve kívánatos, hogy a meglévő zöldfelületek ne csökkenjenek, a védőfásítások megmaradjanak, a meglévő fasorok megőrzésre kerüljenek. Fontos feladat továbbá a funkciógazdagítás. Összesítve az alábbi **megőrzési feladatok** javasolhatók:

- a települési vízfolyások (főként a Cserta, a Berek-patak és a környező lápterületek) ökológiai állapotának megőrzése
- a külterületi ingatlanok parkosítása során kizárólag őshonos lombhullató fafajok alkalmazása javasolt; az ingatlanhatárok mellé ültetett kétszintes (fák+cserjék) növényállomány mellett az ingatlanok belső területein ligetes telepítés megvalósítása is cél
- az ökológiai és esztétikai szempontból értékes fasorokat javasolt megőrizni, a szakaszos, hiányos fasorokat pedig kiegészíteni szükséges
- a temetőkertek, közkertek és közcélú települési zöldterületek jó állapotban történő megőrzése, faállományának védelme
- temetőben az árnyékot biztosító nagy lombtömegű fák hosszú távú megőrzése, illetve – előre-gedés és/vagy balesetveszély miatti kivágásuk esetén – folyamatos pótlása
- az utakat kísérő tájfasítások, véderdők, erdősávok, fasorok, zöldfelületi vonalas tájelemek megőrzése javasolt, a szakaszos, hiányos fasorokat pedig kiegészíteni szükséges
- az elhanyagolt, rendezetlen, nem kellően fenntartott, gyomos ingatlanok rendezése hatósági eszközökkel (felszólítás, bírságolás stb.), melyek településképi, közbiztonsági és ökológiai szempontból (gyomfertőzési gócok) egyaránt rendkívül károsok

törekedni kell a meglévő növényállományból kiszűrni az allergén és agresszíven terjedő invazív fajokat (fehér akác, bálványfa tb.), új növény telepítésénél honos, nem allergizáló növényfajokat kell választani.

Fejlesztési javaslatok, új elemek létesítése, ill. funkcióbővítés:

A tervezett, illetve javasolt, a településrendezési változások során várható beruházások, fejlesztések révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló **további intézkedések** a következők:

- ipari és mezőgazdasági üzemek fásítása javasolt
- vonalas létesítmények (utak, csatornák, mezsgyék) fásítása javasolt
- településképi és tájökölógiai szempontból (madárpusztulás) a frekventált területeken (pl. településközpont, vízfolyások belterületi szakaszait kísérő zöldterületek stb.) a légvezetékek földkábelre történő cseréje javasolt
- a külterület egyes pontjain, főleg a településszéli területeken az illegális hulladéklerakások felszámolása
- javaslatunk szerint érdemes egy „Tiszta udvar – rendes ház” mozgalmat indítani (helyi egyesület vagy önkormányzat szervezésével, illetve gondnokságával), jutalmazni a rendezett ingatlanokat (intézmények és magáningatlanok szintjén egyaránt)
- ezzel összefüggően a település virágosítási, parkosítási mozgalmának elindítása, mely a településképre szintén jótékony hatást gyakorol
- díszes, attraktív településkapu kialakítása a községbe tartó közút bevezető szakaszán
- kerülendő a túlevelű örökzöldek domináns ültetése, mert vizuálisan és funkcionálisan is áthatolhatatlan falat képeznek idősebb korukra, inkább zavaró hatást keltenek, mint díszítik, kiemelik az adott utcarészt
- települési- és tájfásításhoz közepes vagy nagy lombkoronájú, őshonos, lombhullató fajok alkalmazása javasolt, az allergén vagy invazív fajok, illetve az örökzöldek alkalmazását kerüljük
- Ortaháza közigazgatási területén több egyedi tájérték is fellelhető, ezért javasoljuk a település teljes közigazgatási területén az egyedi tájértékek kataszterezését, megőrzését és/vagy felújításukat biztosítani

a tervezett módosítás után épülő építmények létesítésének és üzemeltetésének részletes hatásait már a kész építési engedélyezési tervek ismeretében szükséges vizsgálni. A tervezéskor nagyon fontos a tájvédelem követelményeinek való megfelelés, a térség szín- és formavilágához történő igazodás; az építmények funkciói csak a tervezett funkciókat, célokat szolgálhatják. Tervezési fázisban ajánlott a tájvédelem követelményeinek való megfelelés érdekében a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal és a természetvédelmi hatósággal történő folyamatos egyeztetés, konzultáció.

5.4.1. Zöldfelületi ellátottság alakulása

A World Health Organization (WHO) ajánlása szerint minden településnek minimum 9 m²/fő közterületi zöldinfrastruktúrával (azaz zöldterülettel) kell rendelkezni és ezeknek legalább 15 perces sétával elérhetőnek kell lenni. Az ajánlott érték 50 m²/fő. Ortaháza település belterületén az önkormányzati tulajdonú zöldterületek nagysága az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisban a legutóbbi (2022-es) adat 11,44 m²/fő.

A tervezett területhasználat alapján az egy főre jutó **zöldterületi** ellátottság 968 m², ami a 109 fős (2025) lakosságra vetítve 8,88 m²/fő értéket mutat, ami a fent javasolt minimum érték közelében van, illetve hatoda az ajánlott értéknek, az országos átlag (18 m²/fő) fele.

A tervezett területhasználatok alapján az egy főre jutó **zöldfelületi** ellátottság értéke (6.444.905 m²/109 fő) 59.128 m²/fő (azaz mintegy 5,9 hektár/fő) értéket mutat, ami a település több mint 640 hektáros mezőgazdasági- és erdőterületeinek, valamint temető- és sportterületeinek köszönhető. A számításnál a következő kül- és belterületi zöldfelületeket vettük számításba:

TERÜLETHASZNÁLAT	MÉRET (HEKTÁR)
Zöldterület	0,0968
Erdő	334,7497
Mezőgazdasági	291,3925

Vízgazdálkodási	15,6836
Zöldfelületi intézmény (temető, sportpálya: K-T, K-Sp, Kb-Sp)	2,5679
Összesen:	644,4905 (6.444.905 m ²)

A zöldfelületi ellátottság értéke az országos átlaghoz képest kedvezőnek mondható, ugyanis a település jól erdősült és jelentős a mezőgazdasági területek aránya is. Összes területek több mint 640 hektár.

A településrendezési eszközök meghatározása során arra törekedtünk, hogy az egy főre eső zöldfelületi ellátottság mértéke növekedjen. A kijelölt belterületi zöldterületek, az erdők, gyepek, szántók és vízfolyások, vízfelületek jellemző és jól meghatározható karakteres elemei a tájnak, mint zöldfelületek. A település belső úthálózata melletti zöldfelületek csupán csekély, jelentéktelen méretűek. A közlekedési zöldfelületek és a településközponti intézményterületek (temető, sportlétesítmények) funkcionálnak még jelentős települési zöldfelületként a belterületen.

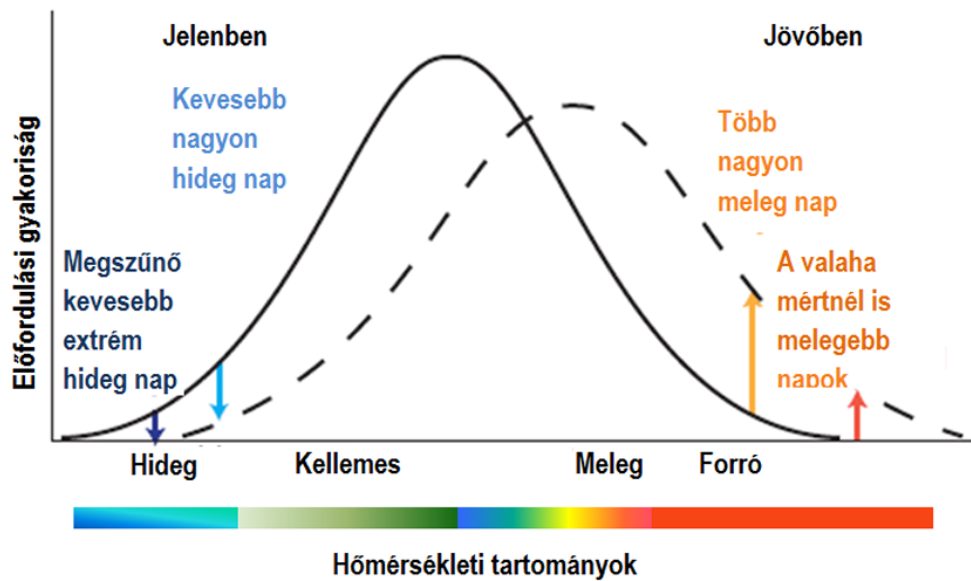
A település zöldfelületi ellátottsága fontos megtartó erő lehet a falu fennmaradásában, a minőségi zöldfelületek pedig nem csak a rekreáció, de a közösségi működés fontos kültéri helyszínei is lehetnek. A mennyiségi növelésen kívül a településen belüli eloszláson, településközponttól távolabb eső területek ellátottságán lehet még javítani. Minőségi tekintetben a további funkcióbővítések, ill. a zöld szigeteket rendszerre összefogó fasorok telepítése a legfontosabb feladatok.

5.5. Természetes vízmegtartás

Az előrejelzések szerint Magyarországon a klímaváltozás átlagon felül érezteti majd hatását. Az Országos Meteorológiai Szolgálat modelljei emelkedő átlaghőmérséklettel, és a csapadékeloszlás egyenetlenebbé válásával számolnak. Ezek folyamán gyakoribbá válnak majd mind a hosszú aszályos időszakok, mind a túl intenzív esőzések, fontos lesz tehát a nedves időszakok alatt lehulló többletcsapadék visszatartása az aszályos nyári hónapokra.

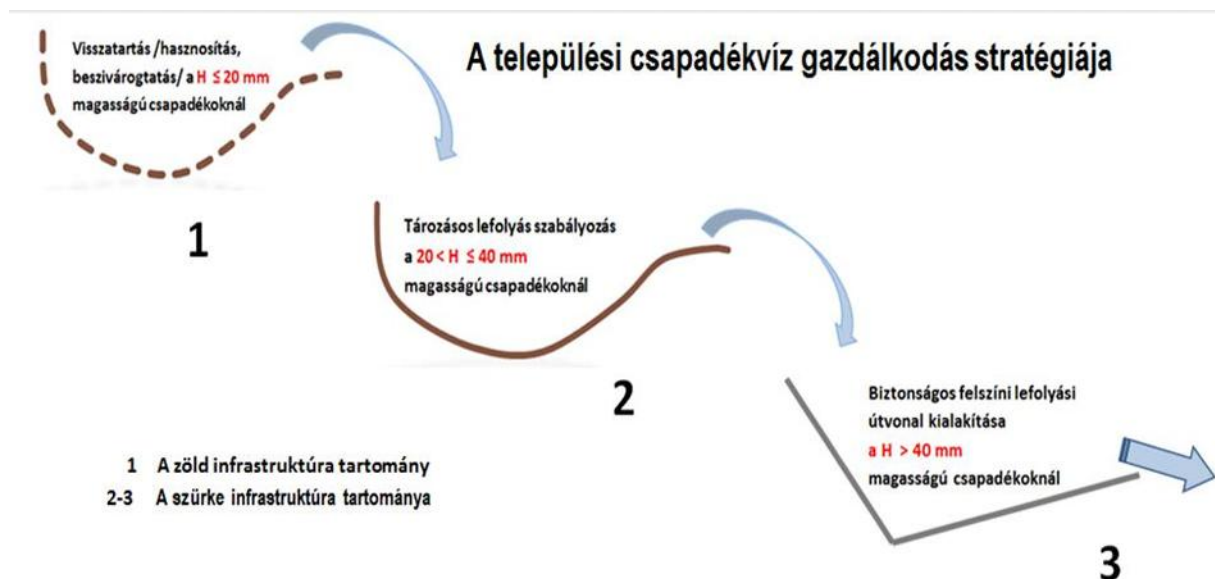
A csapadékvíz-gazdálkodást a települések területén jelentkező csapadékvíz elvezetés és helyben tartás ésszerű és célszerű arányainak meghatározásaként értelmezhetjük. Az elvezetés szükségessége nem igényel kifejtést.

Szemben a nagy költségekkel járó, nagy környezeti lábnyommal rendelkező szürke infrastrukturális beruházásokkal, kis léptékben megvalósuló, természetes adottságokra és folyamatokra támaszkodó, természetbarát és olcsó megoldást használunk a vízháztartás egyensúlyának helyrebillentésére. A nedves időszakokban megjelenő többletcsapadékot – érkezzon az folyami ár, esőzés, villámárvíz vagy belvíz formájában –, vizes-mocsaras élőhelyeken, meglévő árokrendszerekben, vagy tavakban tartjuk vissza. Az így létrejövő víztestek párolgás révén kiegyensúlyozottabbá teszik a helyi mikroklimát, szárazságok idején is táplálják a talajvízkészleteket, járulékos pozitív hatásai pedig – vizes élőhelyek teremtése, rekreáció –akkor is jelentkeznek majd, ha a klímaváltozás várt negatív hatásai esetleg elmaradnának.

A hőmérsékleti viszonyok becsült változása a klíma módosulása következtében

A nagy burkolt felületi arány és ennek következtében csekély zöldfelület a lehulló (nagy) csapadékokat főleg, a mindennapi életet zavaró, a javakat veszélyeztető tényezővé teszi annak következtében, hogy annak meghatározó hányada felszíni lefolyást okoz. A lefolyó hányad a csapadék intenzitásának növekedésével emelkedik, mivel az egyre inkább meghaladja a burkolatlan felületek talajának beszivárgási intenzitását. A változás a települési vízgyűjtőkön (is) kedvezőtlen a csapadék évszakos megoszlásának változásával, a téli félév csapadékosabbá válásával, miután növekszik az extrém csapadékesemények előfordulási gyakorisága. A települési növényzet (mind a közterületi, mind pedig a magánterületi, benne haszonnövények is) meleg időszaki vízigénye jelentősen emelkedik, miközben a talajban tovább csökken a talajvíz szintje, a hozzáférhető víz. A települési növényzet életben tartása csak öntözéssel lesz lehetséges, sőt sok településen már ma is így van. Ha elengedjük a területről a csapadékvizet, öntözni ivóvízzel, vagy talajvízzel lehet.

5.5.1. Jó gyakorlat: szürke és zöld csapadékvíz infrastruktúra

A műszaki megoldások lényegében a célszerű lefolyás szabályozás meghatározását foglalják magukba, ahol a lefolyás szabályozása történhet a települési vízgyűjtő területén, az elvezető árok- vagy csőhálózatban, illetve mindkettőben, egymás hatásait kiegészítve. Ennek megfelelően beszélhetünk:

- a szürke, vagy tisztán mérnöki szerkezeti elemekkel elérhető szabályozási módszerekről, illetve az ezekhez alkalmazható műtárgyakról,
- a zöld szabályozási módszerekről és
- a hibrid rendszerek kiépítéséről, melyekben mindkét módszer megjelenik.

A mérnöki technikák és technológiák a fenntartható települési csapadékvíz rendszerek és a csekély beavatkozást jelentő műszaki fejlesztések (LID és a SUDS) tárgykörébe sorolhatók.

A LID lefolyásszabályozási megoldások alaptípusai a következők:

- **A lefolyási útvonalak célszerű megváltoztatása**, alaphelyzetben a burkolt felületekről lefolyó vizek rávezetése burkolatlanokra. Ehhez lehetőség esetén a vízgyűjtő területhasználatának módosítása, például a áteresztő szilárd burkolatok fektetése a korábbi vízzáró helyett. A csekély beruházási költséggel jellemezhető beavatkozással, a terület talajának típusa és a talajvíz szintje függvényében az éves csapadékok akár 70%-a is visszatartható.
- **Beszivárogtató létesítmények kialakítása**, amelyek alkalmasak nem csak a lefolyó csapadék mennyiségének, de az árhullám csúcsoknak is a csökkentésére.
- **Tározó létesítmények telepítése**, amelyek egyaránt lehetnek egyszerű tárolótartályok, ideiglenes elöntési területek, vagy állandó vízborítású vizes élőhelyek.
- **Szivárogtató létesítmények**, melyeknél a szennyezett lefolyást speciális anyagú szűrőrétegen vezetjük át a csatornahálózat, vagy a talaj-talajvíz felé. A tisztítás mellett ezek a megoldások lassítják a lefolyás sebességét, csökkentik a lefolyó vízmennyiséget és a lefolyási csúcsokat is.
- **Csekély beavatkozást igénylő tájépítészeti megoldások**, ahol szerepet kapnak a helyi szárságtűrő növények telepítése, fásítás, hosszabb fűvel borított efolyási pályák kialakítása. Ezek a megoldások a lefolyás csökkentése mellett, javítják a települési környezet esztétikai megjelenését, és hosszú élettartamuk mellett csekély fenntartási munkákat igényelnek.

5.5.2. Alkalmazási javaslatok¹

¹ <https://lifelogos4waters.bm.hu/>

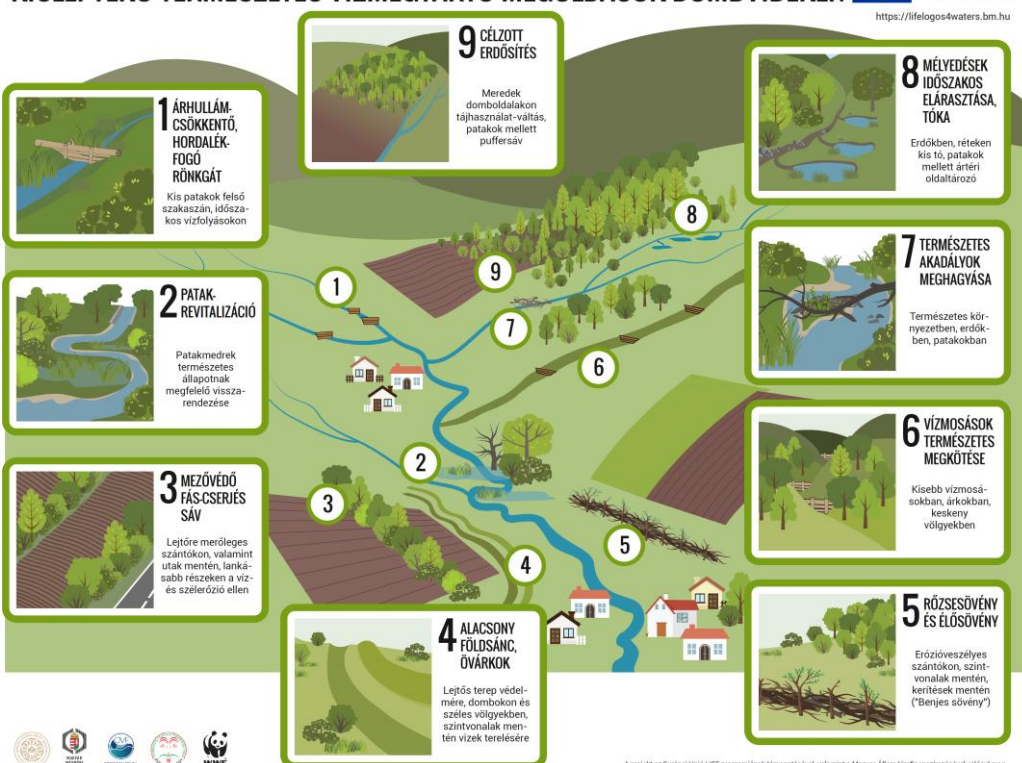
KISLÉPTÉKŰ TERMÉSZETES VÍZMEGTARTÓ MEGOLDÁSOK DOMBVIDÉKEN

<https://lifelogos4waters.bm.hu>

Sok kicsi sokra megy!

- Lelassítják a víz lefolyását a dombokról
- Mérséklük a villámárvizek kialakulását
- Védik a települést a vízkároktól
- Csökkentik az eróziós károkat
- Segítik a klíma-alkalmazkodást
- Támogatják a térségi csapadék-vizgazdálkodást
- Javítják a talajvíz utánpótlódását
- Enyhítik az aszály-érzékenységet
- Gazdagítják az élővilágot
- Változatosabbá teszik a tájat

6. Közművesítés, elektronikus hírközlési javaslat, közlekedési javaslat

A tervezett változások nem igénylik közművesítési és közlekedési javaslat elkészítését.

7. Védelmi és korlátozóelemek (veszélyeztetett, illetve veszélyeztető tényezőjú területek; védőterületek, védősávok; a táj, a természeti és az épített környezet, a környezeti elemek védelmével kapcsolatos korlátozások területei)

A 7543 és 7548 j. mellékút tengelyétől 50-50 méter védőtávolság jelölendő.

A 22 kV-os szabadvezeték esetén ez a vezeték mindkét oldalán, a szélső áramvezetőktől mért 5-5 m, de a vezeték azon szakaszán, mely a belterületre és a fokozott biztonságra vonatkozó előírások betartásával létesült: 2,5-2,5 m. Földkábelek biztonsági övezetének szélessége (feszültség-szinttől függetlenül) +/- 1 m.

A Berek-patak és a Cserta-patak mentén a partvonalától számított 3 méteres parti sávot, valamint a természeti területeken 50 méter szélességben védőtávolságot szükséges ábrázolni.

Az olajgyűjtő állomás körül a biztonsági övezetek ábrázolandók.

8. A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása

8.1. Új beépítésre szánt terület kijelölése

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. tv. (továbbiakban: Méptv.) 16. § 130. pontja megállapítja az új beépítésre szánt terület kijelölése fogalmát:

„130. új beépítésre szánt terület kijelölése: településrendezési terv készítése vagy módosítása során valamely övezetnek, teleknek vagy ezek egy részének építési övezetbe sorolása;”

Ortaházán új beépítésre szánt terület kijelölése nem történik.

8.2. Zöldterület

A MaTrT 8. § megállapítja a településen a minimális zöldterület nagyságát. A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 18. § (2a) bekezdése pontosítja a követelményt.

A beépítésre szánt területek nagysága a közigazgatási területen: 37,1655 ha

A zöldterület nagysága a községben: 0,0968 ha

A zöldterület aránya: 1,115 %

A figyelembe vehető erdőterületek nagysága: 334,7497 ha

A zöld- és erdőterület együtt a beépítésre szánt területek összességének 927,87 %-át teszi ki.

8.3. Zala Megye Szerkezeti Terve

Térségi területfelhasználási kategóriák nagysága Ortaházán (TeIR):

Ortaháza	2018	2019	2020	2021	2022	2023
OTrT Mezőgazdasági térség (hektár)		324,9				
OTrT Vízgazdálkodási térség (hektár)		1,8				
OTrT Települési térség (hektár)		36,2				
OTrT Erdőgazdálkodási térség (hektár)		340,1				

Műszaki infrastruktúra hálózatok:

Új műszaki infrastruktúra hálózati elem tervezett, a Zalaegerszeg – Zalatárnok – Szécsisziget térségi kerékpárút. Konkrét nyomvonal vagy területigény nem ismert. A meglévő országos közúti és vasúthálózati elemeket, továbbá a villamos átviteli hálózat elemeit a szabályozási terv tartalmazza.

Erdőgazdálkodási térség:

A térség területén belül található erdőket az előírásnak megfelelően lettek ábrázolva: az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő – erdők övezeténél igazolt – erdőket meglévő erdőként. Tervezett erdőt nem tartalmaz a településterv.

Vízgazdálkodási térség:

A térség területébe tartozó vízfolyások és árkok vízgazdálkodási övezetekbe soroltak.

Települési térség:

A kijelölt övezetek megfelelnek a térség előírásainak.

Mezőgazdasági térség megfelelése:

A mezőgazdasági térség nagysága (TeIR): 324,9 ha

A mezőgazdasági térségen belül kijelölt mezőgazdasági övezetek összesége: 269,5 ha

A mezőgazdasági térségen belül kijelölt mezőgazdasági övezetek aránya: $269,5/324,9 \Rightarrow 82,95\%$
 $82,95\% > 75\%$, tehát MEGFELEL

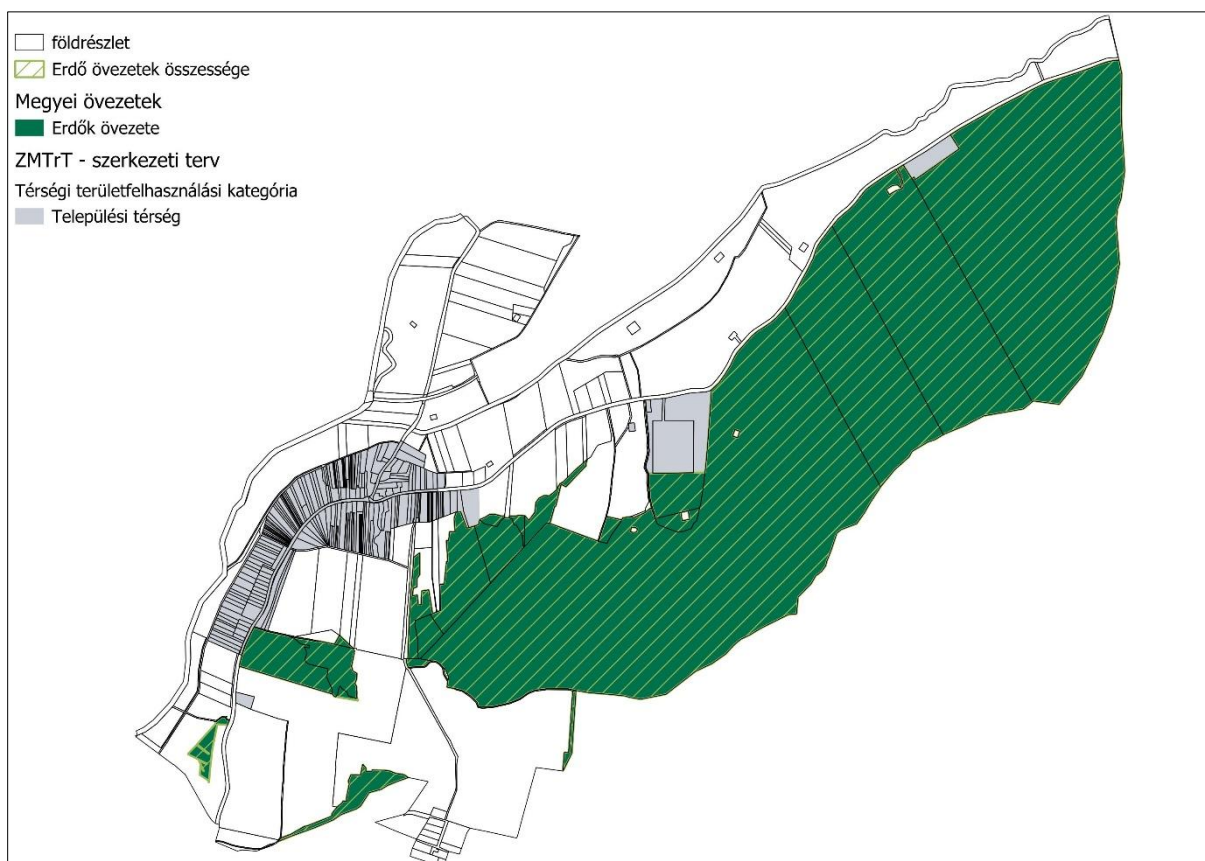

Mezőgazdasági térség és a mezőgazdasági övezetek viszonya (saját szerkesztés)

8.4. Az egyes országos és megyei övezetek

Övezet megnevezése	Megfeleltetés
Ökológiai hálózat magterületének övezete	Az övezetben vízgazdálkodási, tájgazdálkodási mezőgazdasági, egyéb erdő, védelmi erdő, közúti közlekedési valamint érintőlegesen általános mezőgazdasági övezetek kerültek kijelölésre. Részlegesen a lakóterületre is ráfed az országos övezet. Új beépítésre szánt terület kijelölése az övezetben nem történik. Új műszaki infrastruktúra elem tervezett a 7538 j. ök. útból kiindulva, a tervezett üdülőterület mellett. Bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint lehetséges. A HÉSZ előírást fog tartalmazni az övezetben, naperőmű elhelyezésére vonatkozóan.
Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete	Az övezetben tájgazdálkodási- és általános mezőgazdasági, vízgazdálkodási, közúti- és egyéb közlekedési övezetek kerültek kijelölésre. Új műszaki infrastruktúra elem, beépítésre szánt terület kijelölése, erőmű létrehozása nem történik az övezetben. Bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint lehetséges.
Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete	Az övezetben általános és tájgazdálkodási mezőgazdasági övezetek lettek kijelölve. Új beépítésre szánt terület kijelölése az övezetben nem történik. Bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint

	lehetséges. Erőmű létrehozása nem tervezett az övezetben. A HÉSZ előírást fog tartalmazni az övezetben, naperőmű elhelyezésére vonatkozóan.
Jó termőhelyi adottságú szántók övezete	Az övezet területét mezőgazdasági övezetbe soroltuk. Bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint lehetséges.
Erdők övezete	Erdők övezetének nagysága az adatszolgáltatás alapján: 334,6964 ha Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdők nagysága a szakági adatszolgáltatás alapján: 334,2463 ha Az erdők övezetén belül a szabályozási tervben erdő övezetbe sorolt területek nagysága: 334,6872 ha Az erdők országos övezeten belül az erdő övezetbe sorolt területek aránya: $334,6872/334,6964 \Rightarrow 99,997\%$ $99,997\% > 95\%$, tehát MEGFELEL Az övezetben bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint lehetséges.

Erdők övezetének és az erdő övezetek viszonya (saját szerkesztés)

Övezet megnevezése	Megfeleltetés
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete	Új erdő kijelölése nem tervezett az övezet területén.
Tájképvédelmi terület övezete	A tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzői meghatározásra kerültek az arculati kézikönyvben. A településképi követelmények a

	hatályos településképi rendeletről átkerülnek a helyi építési szabályzatba. Bányászati tevékenység végzése az övezet előírásai szerint lehetséges. Erőművek nem tervezettek az övezet területén.
Ásványi nyersanyagvagyon övezete	Az adatszolgáltatás alapján a közigazgatási terület szinte egésze bányatelek, amit a szabályozási terv feltüntet.
Földtani veszélyforrás terület övezete	Tényleges földtani veszélyt hordozó területet nem ábrázol a szabályozási terv, az adatszolgáltatás nem tartalmazott ilyen. Új beépítésre szánt terület kijelölése nem történik.

9. A módosítással érintett területekre a biológiai aktivitásérték számítása és eredménye

A Korm. r. 18. § (1) bekezdése kimondja, hogy az egy hektár területnagyságot meghaladó új beépítésre szánt terület kijelölésével járó településterv készítése vagy módosítása során, ideértve azt az esetet is, ha az új beépítésre szánt részterületek nagysága összesen haladja meg az egy hektárt, a Méptv. 8. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott követelmény teljesülése érdekében, az újonnan kijelölt beépítésre szánt területtel összefüggő biológiai aktivitásérték egyenleg fenntartását a rendezési terv alátámasztó munkarésében kell igazolni, és az egyenleg fenntartásához szükséges zöldfelületi követelményeket a helyi építési szabályzatnak kell tartalmaznia.

A településterv készítése során új beépítésre szánt területek kijelölése nem történik.

A településterv elfogadásával a község új biológiai aktivitás értéke az alábbi lesz:

Területfelhasználás jele	Területnagyság (ha)	Értékmutató	Érték
Lf	22,2412	2,4	53,37888
Vi	0,0054	0,5	0,0027
Gá	1,5632	0,1	0,15632
Gip	8,6564	0,4	3,46256
Üü	2,1314	2,7	5,75478
K-T (temető)	0,3784	3	1,1352
K-Sp (sport)	2,1895	3	6,5685
KÖu (egyéb utak)	17,1683	0,6	10,30098
KÖe	0,8472	0,6	0,50832
Zkp (3 ha alatt)	0,0968	6	0,5808
Ee	320,3305	9	2882,975
Ev	14,4192	9	129,7728
Má	145,4536	3,7	538,1783
Mt (nem országos jelentőségű védett természeti területen)	131,7451	5	658,7255
Mk	12,0624	5	60,312
V	15,6836	7	109,7852
Kb-B (nyersanyag-kitermelés)	8,0641	6	48,3846
Összesen:	703,0363		4509,982

A biológiai aktivitás érték a község közigazgatási területére a felülvizsgálat során kialakuló területfelhasználás alapján 4509,982 lesz. Ez az érték jelenti az alapértéket ezt követően.

ORTAHÁZA KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERVE

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Készítette:

Petőházi Attila
okl. környezetmérnök
SZKV-1.1., 1.2., 1.3., 1.4. 20-0521
+36-30/325-9680

1 ELŐZMÉNYEK

Ortaháza Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) előírásainak megfelelő településterv elkészítésével összefüggő tervezői és szakértői feladat elvégzése érdekében pályázatot nyújtott be a Lechner Tudásközpont-hoz az új típusú településterv elkészítésének támogatása érdekében. A támogatás megítélését követően az önkormányzat ajánlattételi felhívást bocsátott ki, melyet követően, a három tervezőtől érkezett ajánlat alapján kiválasztotta a tervezőt és megalkotta a Korm. r. 59. § (2) bekezdése szerinti döntését. A településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményét a község megbízott önkormányzati főépítésze a Korm. r. 7. § (7) bekezdésének megfelelően írásban meghatározta, amit a Képviselő-testület jóváhagyott.

A környezeti értékelés a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő ésszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásait azonosítja, írja le és értékeli.

2 HA AZ SKVR. SZERINT SZÜKSÉGES KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS, AZ ALÁTÁMASZTÓ JAVASLAT RÉSZÉKÉNT TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KÉSZÜL, AMELY A KÖVETKEZŐKET TARTALMAZZA:

- 2.1** A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása. A terv alapján megvalósítandó alternatíva kiválasztásának okai, beleértve az alternatívák vizsgálatának leírását és a szükséges információk összeállítása során felmerült bármilyen nehézséget.

A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a települési környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban SKVr.) tartalmazza.

A SKVr. 1.§. (2) a) pontja értelmében a település egészére készülő szabályozási terv és helyi építési szabályzat készítése esetén környezeti vizsgálat lefolytatása és települési környezeti értékelés készíten-dő, míg kisebb módosítás esetén a várható környezeti hatásuk jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége.

A várható környezeti hatás jelentőségét a SKVr. 2. mellékletében foglalt szempontok mellett az SKVr.-ben meghatározott környezet védelméért felelős szervek véleménye alapján kell, illetve lehet eldönteni.

Esetükben a település egészének érintettsége miatt környezeti vizsgálat lefolytatása és települési környezeti értékelés mindenképpen készíten-dő.

Az SKVr. 8 § (7) bekezdése alapján a település egészére vagy egy részére készülő településrendezési tervnél, településszerkezeti tervnél, helyi építési szabályzatnál és szabályozási tervnél a környezeti értékelés tartalmát és egyeztetésének sajátos szabályait a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Kormányrendelet (továbbiakban: Rendelet) határozza meg.

A Rendelet 2. mellékletének 2. pontja, a településtervek esetében sajátos tartalmat határoz meg a környezeti értékelés, vizsgálat vonatkozásában, aminek tartalma teljes körűen lefedi a SKVr. 4. mellékletében előírtakat, viszont azt a településtervek, településrendezési eszközök sajátosságaihoz igazítja.

A Rendelet fentebb említett pontja alapján, ha az SKVr. szerint szükséges környezeti értékelés, akkor az alátámasztó javaslat részeként települési környezeti értékelés (továbbiakban: TKE) készül.

A község Településfejlesztési tervéhez és új településrendezési tervéhez elkészült a „Megalapozó vizsgálat”. A tervi elhatározások várható hatásait az „Alátámasztó javaslat” szakági javaslatai is tartalmazzák, de az egyéb („Településfejlesztési terv” és a „Helyi építési szabályzat”) is tartalmazznak olyan javaslatokat, észrevételeket, amelyek kedvezőtlen környezeti hatások csökkentését, ill. elkerülését eredményezik. A felesleges ismétlések elkerülése érdekében ezen fejezetek megállapításait jelen dokumentációban nem ismételjük meg.

A stratégiai környezeti vizsgálat (SKV) eredetét tekintve a környezeti hatásvizsgálati eljárások során alkalmazott dokumentációból (KHV, EVD együttesen: KHV) fejlődött ki speciális tartalommal önállóulva.

A környezeti hatásvizsgálati eljárás általánosságban egy olyan eljárás, amely valamilyen konkrét tervezett emberi tevékenység következtében várható lényeges környezeti állapotváltozások becslésére és értékelésére szolgál. A vizsgálat eredményétől befolyásolja a tevékenységre (annak megvalósíthatóságára) vonatkozó döntést. A KHV során a legfontosabb eldöntendő kérdés az, hogy adott emberi tevékenység megvalósulása és működése miatt kialakuló új környezetállapot elfogadható-e vagy sem.

A hierarchia szintjén magasabban elhelyezkedő stratégiai környezeti vizsgálat nem egy-egy konkrét beruházásra vonatkozik, ahol a tevékenység elfogadása, vagy el nem fogadása a tét. Ebben az esetben az érintett területre vonatkozó egyéb jogi szabályozással való összhang, az érintett területre a későbbi konkrét környezetvédelmi szempontú értékelési szempontrendszerének, előzetes tartalmának vizsgálata, valamint a (kisebb területegységekre vonatkozó) környezetvédelmi célok érvényesülésének biztosítása, illetve a környezetvédelmi feltételrendszer megalkotása a meghatározó, ami kiegészülhet a nem környezetvédelmi célok környezeti célokkal való összhangjának vizsgálatával is.

Az egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolat bemutatása, illetve más tervekhez való viszony ismertetése a 2.4.a) fejezetben kerül kifejtésre.

2.2 A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

A tervezett változásokat az „Alátámasztó javaslat” 3. fejezete részletesen bemutatja, ezért annak csak összefoglaló bemutatása történik jelen fejezetben a felesleges ismétlések elkerülése érdekében.

A módosítással érintett területek bemutatása

A jelen fejezetben található térképi metszetek tájékoztató jellegűek.

1. Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével

A külterület erdő- és mezőgazdasági területeinek felülvizsgálata szükséges a ma érvényes Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők figyelembevételével. Részben új erdők kerültek az adattárba, melyek korábban mezőgazdasági besorolást kaptak. A hatályos

A térképi megjelenítéstől a terjedelem miatt eltekintettünk.

szerkezeti terven kijelölt bányá terület egy része beerdősült és nyilvántartott erdő lett. Ennek átsorolása is szükséges.

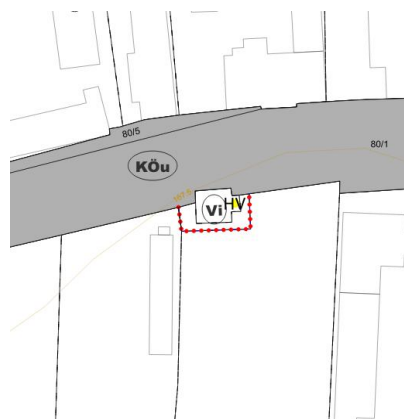
2. Tervezett tó visszavonása

A hatályos településszerkezeti terven a sportterület mellett egy új tavat tervezett a hatályos településszerkezeti terv. Nem valósult meg és várhatóan nincs is ok a megvalósításra. A tó számára kijelölt vízgazdálkodási terület visszavonása javasolt.

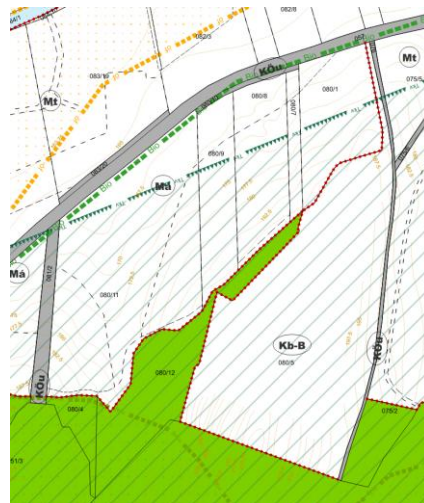
3. Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása

A kápolna jelenleg egy lakótelken áll, önálló helyrajzi számmal rendelkezik. Önálló telket javasolt számára kialakítani és ezt a telket intézményi vegyes építési övezetbe sorolni az épület egyedisége miatt.

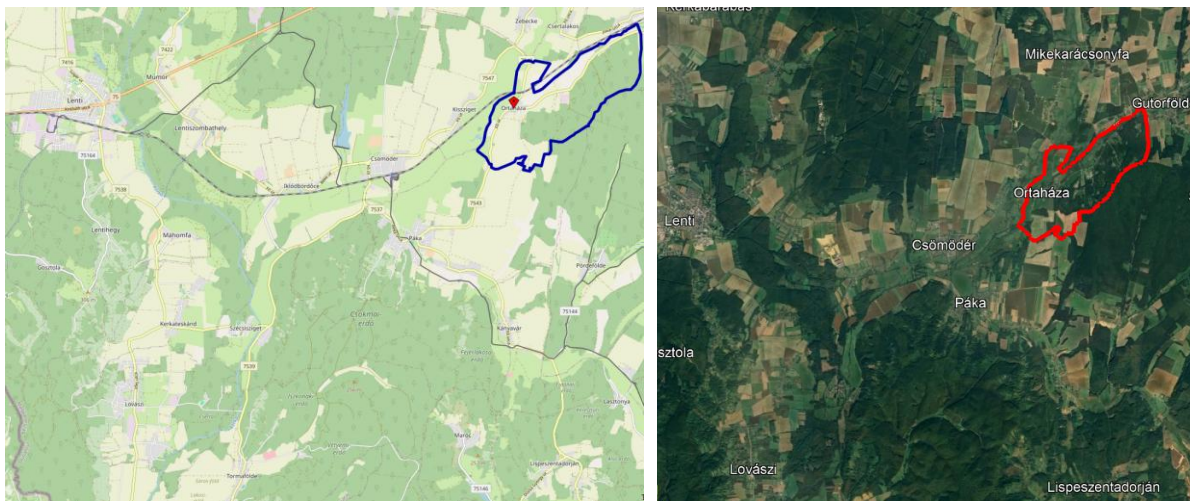
4. Különleges bánya terület kiterjedésének felülvizsgálata

Egykor működő anyaggödör telkét a hatályos településszerkezeti terv különleges bánya területbe sorolta. A nyersanyaglelőhely már nem működik, a terület egy része beerdősült, másik részén növénytermesztés folyik. Az erdősült rész átsorolása az 1. pontban szerepel. A művelt telekrészeket különleges területből mezőgazdasági területbe soroljuk.

- 2.3** A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

Ortaháza község Zala vármegyében, Lentitől keleti irányban tizenegy kilométernyi távolságban található település.

A település elhelyezkedése (OpenStreetMap és GoogleEarth)

Ortaháza közigazgatási határa a Zalai-dombság területén, a Közép-Zalai-dombság kistáján helyezkedik el.

Domborzat

A Közép-Zalai-dombság a Felső-Zala, a Kerka és a Válicka völgye által határolt, magasra kiemelt, eróziós-deráziós dombsági kistáj. Domborzatilag a Vasi-Hegyhátra emlékeztet, de felszíne amazénál alacsonyabb, s lényegesen tagoltabb. A túlnyomóan jégkori vályoggal fedett, pannóniai alapzatú dombsági táj

legmagasabb pontjait É-i és K-i peremének hordalékkúp-maradványos vízvásztó tetői hordozzák. Átlagos magassága 240 m. D-DNy-i irányban lejtősödő felszínét az eróziós és deráziós völgyek sűrű hálózata lépcsőzetesen lehanyatló párhuzamos dombsorokra és keskeny aszimmetrikus völgyközi hátakra tagolta. Vízzintes és függőleges tagoltsága egyaránt jelentős.

Az eróziós dombság nagyobb relief szintkülönbségű ÉK-i és K-i peremterületén a völgylejtők nagyon meredek és szabdaltak, s a dombtetőkkel együtt erősen erodáltak. Itt a fővölgyekre nyíló deráziós völgyek és fülkék mezaszerű kerekded dombtetőkre és igen keskeny vízvásztó gerincekre bontották az energikus völgyközi hátakat.

A település domborzata

Földtan, talaj

A kistájat jellemző változatos összetételű medencealjzat főleg triász és kréta időszakai képződményekből áll. A mozgalmas reliefú táj energiahordozókban, mélységi hévizekben és építőanyag-ipari nyersanyagokban egyaránt gazdag, jelentős értéke a triász és kréta kőzetekben feltárt nagylengyeli olajmező, amely még napjainkban is termelés alatt áll.

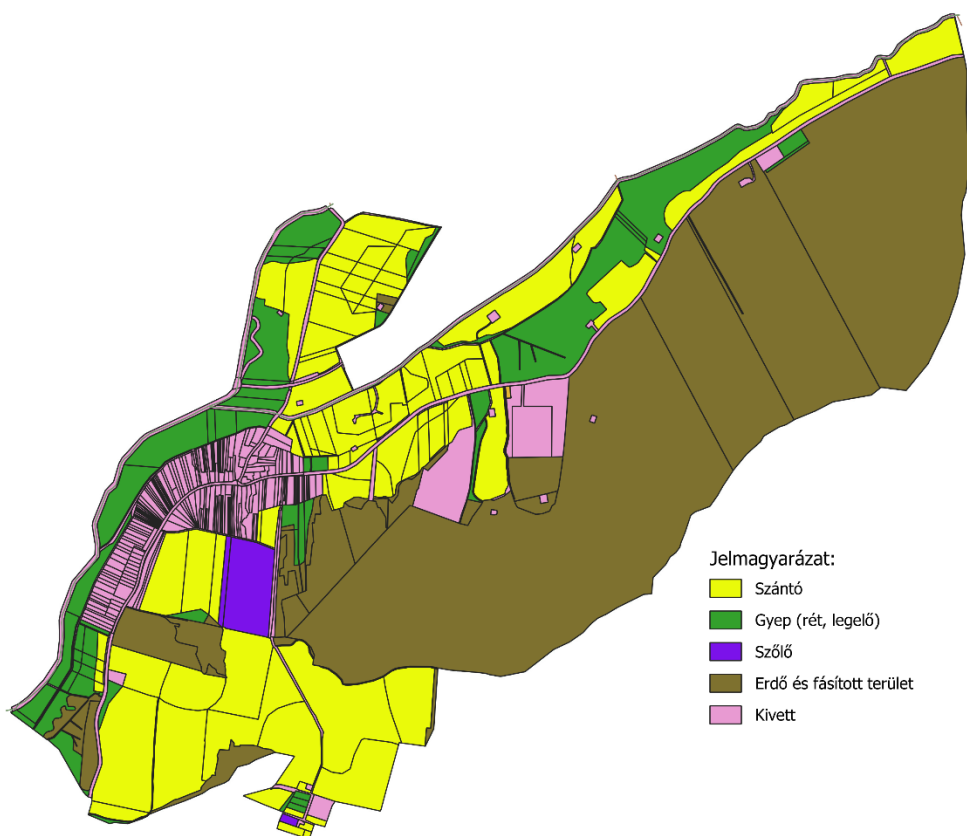
A táj túlnyomó része 80 °C-osnál melegebb karsztvíz reménybeli területének minősül. A zalai tájak közül a legnagyobb feltárt hévízkészlettel rendelkezik.

A térség földtani és talajtani térképe

A térkép szerint a település területén elsősorban barna lösz ($_{eQp_3^{bl}}$), felső-miocén-pliocén Tihanyi formáció (tPa_2) és holocén folyóvízi üledék ($_{rQh}$) lelhető fel.

A település területére elsősorban a pseudoglejes barna erdőtalajok és réti öntéstalajok jellemzők.

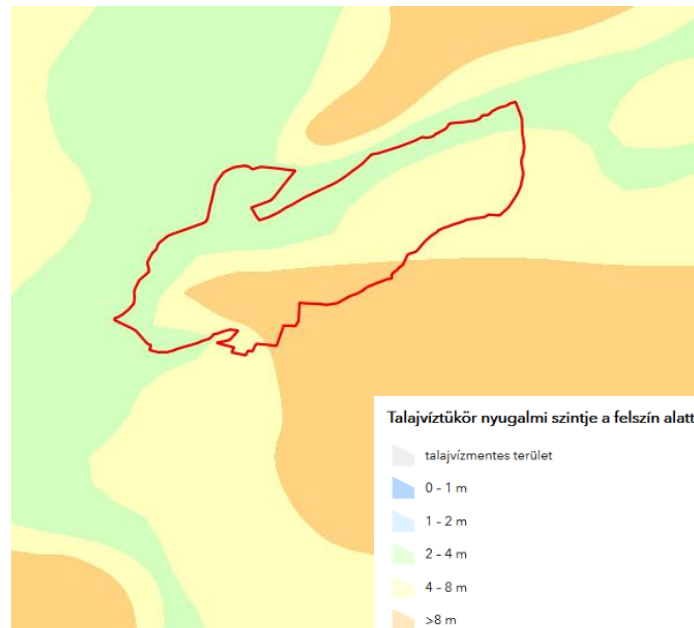
Területhasználatok a településen

A településen található, környezetvédelmi engedéllyel rendelkező motocross pálya található, ami nagy kiterjedésű roncsolt felületet eredményez.

Éghajlat, vízrajz, vízvédelem

Mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves éghajlatú kistáj.

41

Nyugalmi talajvízszint

A rétegvizek mennyisége nem jelentős. Artézi kutak csaknem minden községben létesültek. Mélységük általában meghaladja a 100 m-t, és bő vizűek. A településen kijelölt vízbázis nem található.

Talaj és talajvízvédelem szempontjából kockázatosnak számító nagylétszámú állattartás információink szerint nem történik a településen.

Ortaháza közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete szerint érzékeny besorolású.

Levegőtisztaság-védelem

A levegő minőségének egyik meghatározó tényezője a települési légszennyezési kibocsátás. A többi településhez hasonlóan a légszennyezőanyag kibocsátások elsősorban a lakossági és közületi gázfelhasználáshoz, a közlekedésből adódó levegőszennyezéshez, valamint az ipari létesítményekhez és szolgáltatási tevékenységekhez kötődnek, melynek hatásait tompíthatja, illetve ronthatja az adott település környezeti adottsága.

Levegőminőség szempontjából érzékeny területnek tekinthető az országos jelentőségű természetvédelmi terület. Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendeletben nem szerepel a település.

A település közigazgatási területére a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet alapján meghatározott határértékek vonatkoznak.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a 13. (Az ország többi területe) légszennyezettségi zónába tartozik, ahol a:

- kén-dioxid: F
- nitrogén-dioxid: F
- szén-monoxid: F
- szilárd (PM10): E

A kén-dioxid, nitrogén-dioxid és szénmonoxid tekintetében a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladhatja meg, szilárd szennyezés esetén pedig a felső és alsó vizsgálati küszöb között lehet.

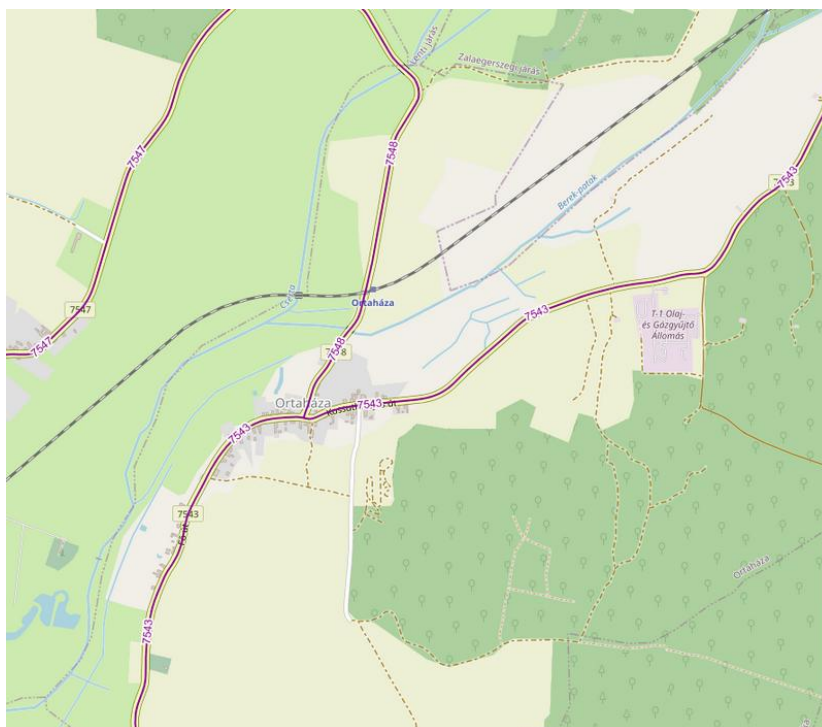
A közúti közlekedésből adódó légszennyezést elsősorban a 7543 - Bak-Páka és a 7548 - Ortaháza-Zebecke összekötő utak forgalma okozza.

A légszennyezés tekintetében az országos közutak 2023. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalmi adatainak felhasználásával megvizsgáltuk a közlekedésből adódóan a településre jellemző levegőállapotot.

A gépjárművekre vonatkozó kibocsátási normák alapján a vizsgált útszakaszon áthaladó járművek teljes légszennyező anyag kibocsátását a következő táblázat részletezi.

Kibocsátás [mg/s m]	CO	CH	NO ₂	SO ₂	PM
7543 út	0,0819	0,0120	0,0140	0,0002	0,0016
7548 út	0,0160	0,0024	0,0026	<0,0001	0,0003

A fenti kibocsátási adatok alapján valamennyi szennyezőanyag tekintetében megállapítottuk, hogy azok mértéke az érvényben lévő határértékeket (4/2011. (I. 14.) VM rendeletben foglaltak) a lakóterületeken nem haladja meg. A vizsgált útszakaszokat a következő térkép ábrázolja.

A település (fő) közlekedési vonalai

Az üzemi és szolgáltató létesítmények légszennyező tevékenységeire és a légszennyező forrásokra 306/2010.(XII.23.) Korm. rendelet vonatkozik, az általuk kibocsátható légszennyező anyagok határértékeit pedig a 4/2011.(I.14.) VM rendelet állapítja meg. Káros mértékű, azaz határérték feletti légszennyezést a helyhez kötött források, a jelenleg ismert állapotban nem okoznak.

A településen az Ortaháza T-1 olaj- és gázgyűjtő állomás rendelkezik egységes környezethasználati engedéllyel.

A településen levegőterhelést jelentenek még a lakossági fűtés során jelentkező kibocsátások. Számottevő lehet a vegyes tüzelés használata is melynek várható következménye a légszennyezés időszakos emelkedése.

Bizonyos építési-bontási munkák során is kerül por olyan mennyiségben a környezeti levegőbe, amely hosszabb-rövidebb ideig tartó szennyezettséget okoz.

Ezek a lokális és nem folyamatosan jelentkező hatások a település levegőjének minőségét alapvetően nem befolyásolják, azonban megszüntetésükre intézkedéseket kell kidolgozni.

Az allergén gyomnövények főként az utak mentén lévő árkokban fordulnak elő, melyek gyérítése az árkok, útpadkák és zöldfelületek rendszeres kaszálásával történik.

Zaj- és rezgésterhelés

Ortaháza zajhelyzetének vizsgálata során – mint minden település vizsgálata során – három fő területre kell kitérni, melyek a közlekedés, az ipari/gazdasági tevékenységek, valamint a kulturális- és szórakoztatóipar.

A közúti közlekedési forgalom okozta zajterhelést a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet 4. § (2) alapján határoztuk meg.

Vizsgálatunk során „AZ ORSZÁGOS KÖZUTAK 2023. ÉVRE VONATKOZÓ KERESZTMETSZETI FORGALMA” c. Magyar Közút KHT. kiadványát vettük alapul.

A közúti közlekedés zajhatásait a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet rendeletben meghatározott zajterhelési határértékekkel hasonlítottuk össze. A zajterhelést (LA_{eq}) a referenciatávolságban (út középvonalától mért 7,5m) határoztuk meg.

$LA_{eq}(7,5)_{g,s,t,j}$, [dB]	7543 út	7548 út	Határérték a környező lakóterületen [dB]
M_{nappal}	59	52	60
$M_{éjszaka}$	52	44	50

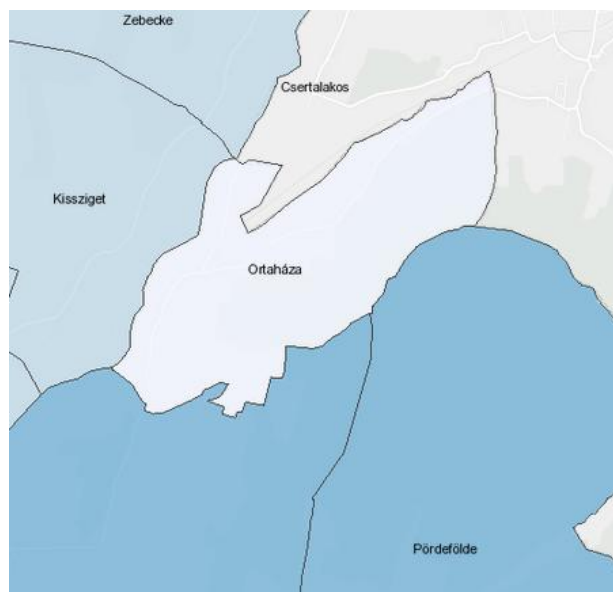
Az üzemi vagy szolgáltató jellegű létesítmények zaja lokálisan hat, a lakosságnak egy részét érinti.

Információink szerint a településen zajvédelmi problémát, határértéket meghaladó zajkibocsátást üzemi létesítmény nem okoz, zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozó határozattal egy vállalkozás sem rendelkezik.

A települést érintő, zajvédelmi problémát okozó rendezvények, események információk szerint nem jellemzőek.

Hulladékkezelés

A település közigazgatási területén, a kötelező települési szilárd hulladékgazdálkodási közszolgáltatás teljesítésére kizárólagosan jogosult, illetve kötelezett közszolgáltató a Zalai Közszolgáltató Nonprofit Kft. (8900 Zalaegerszeg, Gasparich u. 26. szám), amely közszolgáltatási tevékenységét a Lenti Hulladékkezelő Kft., mint alvállalkozó bevonásával végzi.

A közsolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége, 2021. évben (kg/fő) (KSH)

A közsolgáltatás keretében elszállított települési hulladék egy főre jutó mennyisége a településen 149 kg/fő volt 2021. évben.

A település közigazgatási területén a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, mint közsolgáltatás teljesítésére jogosult közszolgáltató Lenti Hulladékkezelő Korlátolt Felelősségű Társaság (8960 Lenti, Templom tér 9.).

Az illegális hulladéklerakás, hulladékelhagyás, illetve az okozott problémák megszüntetése, a felszámolás az ország többi településéhez hasonlóan változó intenzitással okoz kisebb-nagyobb feladatot a település számára.

A településen nem működik hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozás.

Vizuális környezetterhelés

A vizsgálatok irreverzibilis vizuális környezetterhelést nem tártak fel. A tartós konfliktusok közé sorolhatók általában a roncsolt, felhagyott területek és elhagyott (külterületi) lakó épületek okozta konfliktusok. Konfliktusként tekinthetünk az illegális hulladéklerakásból eredő konfliktusokra is.

A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkábelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése. A szolgáltatókkal a várható hálózatfejlesztések eredményeként a jövőben légkábel hálózat egy részének térszín alatt kialakításával ez javítható.

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettséggel is foglalkozni kell, ami a településen jellemzően a közvilágítást jelenti (fényreklámok a településre nem jellemzőek).

A település területén található bányászati létesítmények jelentenek vizuális terhelést.

Árvízvédelem

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII.9.) KvVM-BM együttes rendeletben a település nem szerepel, mint veszélyeztetett kategóriába sorolt település.

Klímavédelem, éghajlatváltozás

Az éghajlatváltozás iránti sérülékenységet három tényező határozza meg. Ez a három tényező a kitettség, az érzékenység és az adaptációs kapacitás.

A kitettség alapvetően egy helyszínhez kapcsolódó tulajdonság. A kitettség elemzése arra válaszol, hogy egy adott helyszín milyen mértékben van kitéve egy adott éghajlatváltozási hatásnak.

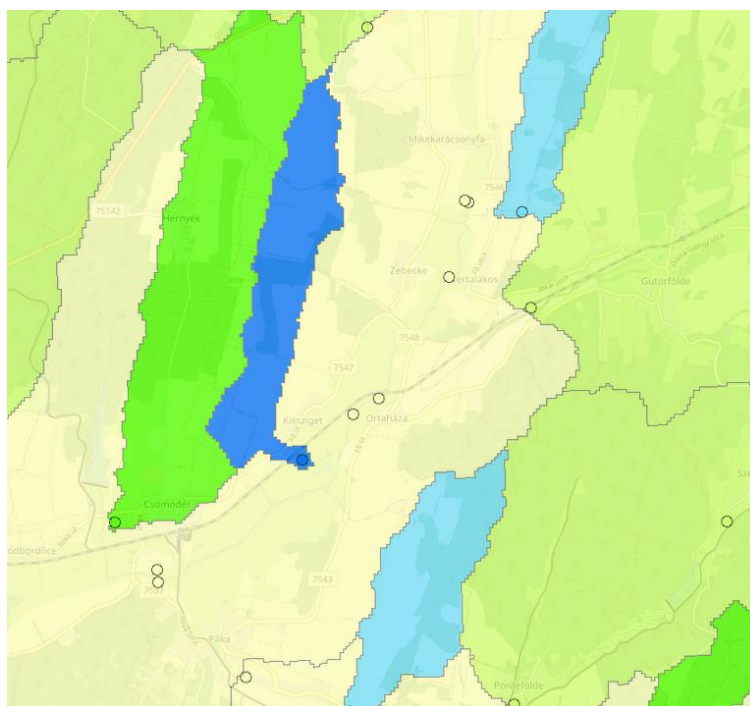
Az érzékenység egy-egy rendszerhez kapcsolódó tulajdonság. Az érzékenység azt mutatja, hogy az adott beruházás egy adott éghajlatváltozási hatásra milyen mértékben érzékeny, mivel ezek az események károkat okoznak az utakban, épületekben, illetve az azok által betöltött funkciókban.

A kitettség és érzékenység együttes jelenléte szükséges ahhoz, hogy egy potenciális hatás lehetősége fennálljon.

Jelen dokumentációban a kitettség vizsgálata releváns.

A vizsgált terület tekintetében nem helyezkedik el fokozott kitettséget jelentő területen. Az országra általánosan jellemző változásra számíthatunk mind hőmérsékleti, mind csapadékviszonyok, illetve egyéb tekintetben, így kitettség tekintetében közepes mértékről beszélhetünk.

Villámárvíz vonatkozásában a vizsgált vízgyűjtők és kifolyási pontjaik tekintetében a települést érintő vizsgálat szerint kismértékben veszélyeztetett. (Az 1-5 skálán 1-es érték.)

Villámárvíz veszélyeztetettség (érzékenység)

Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Általánosan elmondható, hogy környezeti konfliktusforrás jellemzően a lakóövezetek ipari–gazdasági–mezőgazdasági övezetekkel határos területein, illetve az elhagyott illegális hulladékok következtében jelentkezik.

A meglévő, működő telephelyekkel kapcsolatosan az általánosan időnként előforduló egy-két szembenálló fél esteit leszámítva, kirívó konfliktushelyzet nem tapasztalható. Ugyanez elmondható a mezőgazdasági tevékenységre vonatkozóan is. Az előforduló környezeti konfliktusok nem mindig, sőt, általában nem jelentik a környezet károsítását is, hanem elsősorban ez ellenérdekű felek (pl. lakó-gazdálkodó) érdekeinek ütközéseit jelentik.

Információink szerint környezetvédelmi bírság kiszabására nem került sor.

Az elmúlt években egy alkalommal fordult elő talajszennyezés (és kármentesítés), ami a bányászati tevékenységhez kapcsolódik.

2.4 A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

2.4.a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot

A környezeti értékelés az államigazgatási szervek, az önkormányzat, valamint a területre készült környezetvédelmi vonatkozású tervek, tanulmányok és egyéb szakirodalmi adatok felhasználásával készült.

Ezek közül az alábbiak emelendők ki:

- 62/2022. (XII. 9.) OGY határozat a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programról
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024(NFFS) (2013)
(A 2025-2036 időszakra vonatkozó Keretstratégia jelenleg még tervezet formájában elérhető)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS)) (2014-2025, kitekintéssel 2050-re))
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (2014)
- Vízyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3)
- Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési terve (2018. évi CXXXIX.tv.)

A területrendezési követelményekkel való összhang igazolása az „Alátámasztó javaslat”-ban (2. kötet, 8. fejezet) található, azt jelen dokumentációban nem ismételjük meg.

Nemzeti Környezetvédelmi Program

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997 óta a hatéves időtartamokra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik. A programok kidolgozásáról, céljáról, tartalmáról és megvalósításáról a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény rendelkezik.

A Program feladata, hogy az ország környezeti állapotát, a társadalom fejlődési céljait, valamint a nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. A Program szemléletében kiemelkedő hangsúlyt kap a környezetvédelem horizontális – valamennyi ágazatot érintő – jellege és fontos, hogy a környezeti szempontok a társadalmi-gazdasági folyamatok minden részében megfelelően érvényesüljenek.

A Program átfogó célkitűzése Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása.

Stratégiai céljai:

1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.
3. Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.
4. A környezetbiztonság javítása

Horizontális céljai:

1. A társadalom környezettudatosságának növelése.
2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

Jelmagyarázat a releváns tényező figyelembevételének, illetve a kapcsolat erősségének értelmezéséhez:

- + kapcsolat fellelhető
- hiányzó (szükséges) kapcsolat
- 0 a terv szempontjából nem értelmezhető/nem releváns

A táblázatban az összehasonlítási alapot jelentő szempontok mellett a táblázatokban a településrendezési tervben szereplő releváns változásokat, javaslatokat is feltüntettük. Megjegyezzük azonban, hogy helyenként több releváns tényező felsorolásától a dokumentáció túlzott terjedelmének elkerülése miatt eltekintetünk.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.	Levegőminőség javítása	+	A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése A lakosság rendszeres tájékoztatása a fűtőkorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról. <u>Relevancia:</u> A község gázellátása kiépült. A rendszer a község teljes belterületi részét lefedi. Új, légszennyező tevékenységgel járó gazdasági terület kijelölése nem történt.
	Zajterhelés csökkentése	+	Terület- és településrendezési tervek kialakítása során a zajvédelmi szempontok figyelembevétele. <u>Relevancia:</u> Új, zajkibocsátással járó tevékenységek elhelyezésére szolgáló gazdasági terület kijelölése nem történt.
	Egészséges ivóvíz biztosítása	+	Az ivóvízminőség-javító beruházások előkészítése és megvalósítása Indokolt esetekben az átmeneti ivóvízellátás biztosításához szükséges feltételek megteremtése <u>Relevancia:</u> A beépítésre szánt területeken a víziközmű szolgáltatás rendelkezésre áll.
	Szennyvízelvezetés és -tisztítás, szennyvíziszap kezelés, hasznosítás	+	A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz kezelésére kötelezően ellátandó és igénybe veendő közszolgáltatás szervezése és fenntartása. A csatornahálózatok fejlesztése, rekonstrukciója során törekedni kell az egyesített csapadék- és szennyvízelvezetés fokozatos felszámolására, az érintett zöldfelületek megőrzésére <u>Relevancia:</u> A kiépített csatornahálózat a község teljes belterületét lefedi. A beépítésre szánt területeken szennyvíz közcsatornára történő rákötés előírás. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvízzel kapcsolatos közszolgáltatási tevékenységre vonatkozóan a település rendelkezik szabályozással.
	Zöldfelületek védelme, zöldinfrastruktúra fejlesztése	+	Zöldfelület-gazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; települési parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja, valamint zöldfelületi fejlesztésre alkalmassá tétele a településrendezési eszközökkel összhangban). Zöldterületek és önkormányzati fenntartás

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
			alatt álló intézménykertek minőségi megújítása Községi kertek kialakításának ösztönzése, a közösségi komposztálás lehetőségének biztosítása a településen működő vállalkozások (pl. éttermek) bevonásával. Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén új zöldterület (közkert, park) kialakítása. Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje. A zöldfelület fenntartható gondozása, karbantartása, a zöldfelületi funkciók fejlesztése, bővítése, visszaállítása, az idegenhonos inváziós fajoktól való megóvása. Települési átfogó rekonstrukciók esetén helytakarékos közműalagút-folyosók kialakítása. A zöldinfrastruktúrát károsító parkolási gyakorlat visszaszorítása. <u>Relevancia:</u> A tervezett módosítások megtartják, illetve növelik a zöldfelületeket és segítik azok megőrzését.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata	A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem	+	A meglévő helyi védett természeti területek védettségének fenntartása, állapotuk megőrzése A megyei és a települési tervekben a természet- és tájvédelmi szempontok érvényesítése <u>Relevancia:</u> Az új településrendezési terv a hatályos tervhez képest nem jelöl ki olyan területfelhasználást, amely az Országos Ökológiai Hálózat övezeteit, vagy Natura 2000 területet veszélyeztethetné.
	Talajok védelme és fenntartható használata	+	A talajok védelmét biztosító szabályozás fejlesztése, a termőföldvédelem törvényi garanciáinak és gazdasági eszköz-rendszerének erősítése, a talajvédelem stratégiai kérdéseinek meghatározása Termőföld mennyiségi csökkenésének lassítása, barnamezős beruházások elősegítése, előnyben részesítése A veszélyeztetett vízbázisok védelmét elősegítő mezőgazdasági tevékenység ösztönzése és ellenőrzése. <u>Relevancia:</u> Új fejlesztési terület kijelölése nem történt. A korábbi fejlesztési területek csökkentése talajvédelmi szempontból kedvező.
	Vizeink védelme és fenntartható használata	+	A belterületi vízrendezésekkel a csúcsidejű víztöbbletek által okozott károk csökkentése és a vízhiányosidőszakokban fontos vízkészletek helyben-tartása. <u>Relevancia:</u> A csapadékvizek visszatartása érdekében tett javaslatok a vízkészletek helyben tartását segítik elő. A megvalósítására vonatkozóan jelen terv nem bír relevanciával.
	Környezeti kármentesítés	0	A településrendezés részeként a barnamezős területek lehatárolása, továbbá a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata során a barnamezős területek fejlesztési és újrahasznosítási lehetőségeinek meghatározása. <u>Relevancia:</u> Nincs érintettség.

Az 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése	A környezettudatos termelés előmozdítása	0	A környezettechnológia támogatása, az ágazati szereplők közötti együttműködés elősegítése
	A fogyasztás környezeti hatásainak csökkentése	0	A környezettudatos fogyasztói magatartás elterjesztését elősegítő szemléletformálási kampányok, akciók megvalósítása Helyi fogyasztói közösségek szervezésének ösztönzése (pl. az érintett felek közötti kapcsolatépítés elősegítése) Helyi piacok létesítésének, illetve működtetésének ösztönzése
	Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása, a megújulóenergia-hasznosítás növelése	0	Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés) Helyi megújuló energiaforrások lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása a környezeti szempontok figyelembevételével Távhőellátó rendszerek energiahatékonyságának növelése Az energiatakarékosság és -hatékonyság elterjesztését szolgáló szemléletformálási programok, kampányok, akciók, tanácsadás megvalósítása
	Hulladékgazdálkodás	+	A csomagolási hulladék elkülönített gyűjtésének, újrafeldolgozásának növelését elősegítő intézkedések megvalósítása Meglévő csomagolási papír, műanyag, üveg, fém és zöld hulladék elkülönített gyűjtését szolgáló rendszer működtetése, fejlesztése A hulladékok jogellenes elhelyezésének, illetve elhagyásának megelőzése, a már elhelyezett, illetve elhagyott hulladékok felszámolása és visszahelyezésük megakadályozása Az illegális hulladékégetés visszaszorítása <u>Relevancia:</u> A települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatás rendezett.
	Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, felkészülés az éghajlatváltozás hatásaira	0	Térségi és helyi klímavédelmi (mitigációs és adaptációt segítő) stratégiák kidolgozása és megvalósítása, összhangban a települési fejlesztési és környezetvédelmi tervekkel, programokkal, szabályozási kerettel Integrált csapadékvíz-gazdálkodási terv kidolgozása <u>Relevancia:</u> A klímavédelmi stratégiák kidolgozása nem jelen terv feladata.
	Az agrárgazdaság környezeti aspektusai	+	A gyepterületek megőrzésének és extenzív hasznosításának ösztönzése <u>Relevancia:</u> Gyepterületek igénybevétele nem tervezett
	Az erdőgazdálkodás	+	Az erdők környezeti állapota fenntartásának,

	környezeti aspektusai		javításának, illetve az erdők természetességének javítását és közjóléti értékének növelését biztosító beruházások támogatása <u>Relevancia:</u> Erdők érintettsége nem merül fel a fejlesztések során.
	Az ásványkincsekkel való gazdálkodás környezeti szempontjai	+	A korábban keletkezett bányakárok rekultivációjának, illetve a környezetvédelmi problémák elhárításának folytatása. A hátrahagyott bányászati hulladék hasznosítása, a zagytárolók és meddőhányók fokozott biztonságba helyezése <u>Megjegyzés:</u> A terv kezeli a korábbi anyaggödör helyzetét.
	Közlekedés és környezet	+	A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása <u>Relevancia:</u> A fejlesztési lehetőségek között szerepel a nevezett közlekedési feltételek lehetőségének elősegítése.
	Turizmus és környezet	+	A turisztikai építési beruházásokban az erőforrás-takarékos módok alkalmazása, a turisztikai létesítmények működtetése, a programok szervezése során a környezeti szempontok fokozott figyelembevétele A falusi és vidéki szálláshelyek ökoturisztikai igényeknek megfelelő fejlesztése, speciális ökoszálláshelyek kialakítása. Vendéglátóhelyek környezet- és egészségtudatos szempontok szerinti fejlesztése <u>Relevancia:</u> Kiemelt turisztikai létesítmények, vállalkozások a településen nem találhatók. A korábban tervezett üdülőházak terület megtartásra került.
A környezet-biztonság javítása	Kémiai biztonság	0	–
	Nukleáris biztonság, sugárvédelem és környezet	0	–
	Környezeti kármegelőzés és kárelhárítás	0	–

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia

A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
Emberi erőforrások	Demográfia	+	Népességfogyás lelassítása, hosszú távon a népességszám stabilizálása elvándorlás lefékezése. <u>Relevancia:</u> a fejlesztési lehetőségek ésszerű mértékű fenntartása (gazdasági- és lakóterület).
	Egészség	+	Környezeti kockázati tényezők mérséklése. <u>Relevancia:</u> indokolatlan gazdasági célú fejlesztések elkerülése, természetes / természetközeli területek megőrzése.
	Tudás	0	-
Társadalmi erőforrások	A bizalom infrastruktúrájának erősítése	0	-
	A munka társadalmi körülményei	0	-
	A családi értékek erősítése	0	-
	A múlt örökségének ápolása, kulturális szolgáltatások fejlesztése	+	Kíváncsok a társadalmi összetartozás erősítése, a bizalom újratermelése, működőképes közösségi hálózatok fenntartása, a fenntarthatósággal kapcsolatos értékek erősítése, a kulturális hagyományok felélesztése, a kulturális sokszínűség elismerése, szellemi, tárgyi és épített örökség megőrzése, értékeinek kibontakoztatása, fenntartható használata. <u>Relevancia:</u> Az épített környezet, kulturális örökség elemeit nem érintik negatívan a tervezett módosítások
Természeti erőforrások	Biodiverzitás, megújuló természeti erőforrások	+	A táj és a természeti értékek megőrzése, a talaj termőképességének fenntartása, a természetes területek beépítési sebességének csökkentése. <u>Relevancia:</u> erdő- és mezőgazdasági területek megőrzése és új beépítésre szánt területek kijelölésének elkerülése.
	Az embert érő környezeti terhelések csökkentése	+	Az emberi egészséget és életminőséget veszélyeztető kibocsátásokat korlátok között kell tartani, azokat megfelelően szabályozni szükséges. <u>Relevancia:</u> a gazdasági területek indokolt mértékűre történő csökkentése.
	Nem megújuló természeti erőforrások	+	Szükséges az ésszerű, beosztó gazdálkodás az ásványkincsekkel és az energiahordozókkal <u>Relevancia:</u> bányászati tevékenység részére területkijelölés nem történt. A megújuló

A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során			
			energiaforrások használatát a fejlesztési terv célként határozza meg.
Gazdasági (fizikai) erőforrások	A vállalkozói tőke és az innováció erősítése, a foglalkoztatás bővítése	0	A vállalkozói réteg megerősítése, hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, helyi gazdasági kapcsolatok (pl. város és vidéke) erősítése, a vállalkozások fenntartható fejlődéséhez szükséges üzleti környezet fejlesztése.
	Költségvetési politika	0	Az államadósság észszerű szintre csökkentése.
	Életpálya-finanszírozás	0	A korosztályos egyensúly, az erőforrások generációk közötti, jóléti célú (pl. gyermek támogatások és nyugdíj) átcsoportosítása egyensúlyának fokozatos visszaállítása.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS-2)

Az éghajlatváltozás csak egyike azoknak a környezeti, társadalmi, gazdasági problémáknak, amelyek a természeti erőforrások készleteit és minőségét veszélyeztetik, és akadályát képezik a fenntartható fejlődésnek. Kárpát-medencei léalapjaink – gazdag vízkészleteink, termőföldjeink, erdeink, változatos élővilágunk – tartós megóvása nemzetstratégiai jelentőséggel bír. A biológiai sokféleség csökkenése, az áradások és aszályok súlyosbodása, a termőföld pusztulása, a vizek és a levegő szennyeződése, az idegenhonos inváziós fajok és kártevők terjedése, a környezeti okokra visszavezethető megbetegedések gyarapodása által okozott hatások és azok következményei a klímaváltozással együtt olyan komplex problémakört alkotnak, amely kihívásokra hatásos választ csak összehangolt, távlatos koncepciók adhatnak.

A NÉS-2 háromszintű célrendszerre épül, amelynek elemei célhierarchiában rendeződnek egymáshoz. A célhierarchián belül az átfogó célok a hazai éghajlatpolitika prioritásait adják meg.

Átfogó célok

1. Fenntartható fejlődés egy változó világban
2. Adottságaink, lehetőségeink és korlátaink megismerése

Specifikus célkitűzések

1. Dekarbonizáció
2. Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálatának térinformatikai megalapozása
3. Alkalmazkodás és felkészülés
4. Éghajlati partnerség biztosítása

A Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során		
Dekarbonizáció	+	Az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a természetes nyelő kapacitások megerősítése révén. A szén-dioxid geológiai közegben történő elhelyezését és tározását (CLT) az Európai Unió a dekarbonizáció egyik lehetséges és ajánlott eszközének tekinti, ezért szükséges a környezeti és biztonsági kockázatok, valamint a gazdaságosság további vizsgálata annak érdekében, hogy a technológia esetleges alkalmazása a lehető legkisebb kockázattal járjon. <u>Relevancia:</u> Az erdőterületek megtartása kedvező. Új fejlesztési területek kijelölése nem történt, a meglévők csökkentésre

		kerültek.
Az éghajlati sérülékenység területi vizsgálatának térinformatikai megvalapozása	0	Nem önkormányzati feladatkör, nem vizsgálendő.
Alkalmazkodás és felkészülés	+/-	Az éghajlati alkalmazkodás célja a nemzeti (természeti, humán és gazdasági) erőforrások készleteinek és minőségének megóvása, a változó külső feltételekhez való rugalmas természeti, társadalmi, gazdasági és szakpolitikai válaszok előmozdítása. Cél, hogy a felkészülés összehangolt választ adjon a klíma-, energia-, élelmezés-és vízbiztonság, valamint a kritikus infrastruktúra-biztonság hosszútávon fennálló problémaköreire. <u>Relevancia:</u> A klímaváltozás hatásai csökkentésében betöltött szerepük segítése érdekében a terv megtartja az erőterületeket. Települési sérülékenységi elemzések elvégzése javasolt az épületállományra, műemlékekre és a település közlekedési és közszolgáltatási infrastruktúrájára, vízvezetésre vonatkozóan.
Éghajlati partnerség biztosítása	-	Növelni szükséges az éghajlatváltozással, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottságot és bizalmat. Erősítendő a civil, a karitatív és az egyházi szervezetek, önkormányzatok szerepe, valamint a gazdasági érdekképviseltek, kamarák részvétele a közös cselekvésekben, hiszen a klímapolitikai célok költséghatékony teljesüléséhez az államháztartáson kívüli források bevonása is elengedhetetlen. <u>Relevancia:</u> a partnerségi egyeztetések során indokolt a klímaváltozással kapcsolatos kérdéseknek is nagyobb figyelmet fordítani.

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3)

A Víz Keretirányelv (VKI) 2000. december 22-én lépett hatályba az EU tagországaiban. Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk óta Magyarországra nézve is kötelező az ebben előírt feladatok végrehajtása, ugyanakkor az ország elhelyezkedése miatt alapvetően érdekeltek vagyunk abban is, hogy a nemzetközi Duna vízgyűjtőkerületben mielőbb teljesüljenek a VKI célkitűzései. Magyarország a VKI és a kapcsolódó irányelvek, rendeletek előírásait átültette a hazai vízgazdálkodási, vízvédelmi szabályozásba.

A VKI célja, hogy a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a vizekkel kapcsolatban lévő védett területek „jó állapotba” kerüljenek. Emellett a következő általános célokat is kitűzi:

1. a vízi és vizes élőhelyek romlásának megakadályozása, védelme, állapotok javítása,
2. a fenntartható vízhasználat elősegítése a hasznosítható vízkészletek hosszú távú védelmével,
3. a vízminőség javítása a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésével, veszélyes anyagok fokozatos kiiktatása,
4. a felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése és további szennyezésük megakadályozása,
5. az árvizek és aszályok kedvezőtlen hatásainak mérséklése

A Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3) céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során		
A vízi és vizes élőhelyek romlásának	+	<u>Relevancia:</u> A település területén a patakok, árkok, csatornák területei

A Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3) céljainak teljesülése a településrendezési eszközök készítése során		
megakadályozása, védelme, állapotok javítása		vízgazdálkodási területként szabályozottak, a szükséges védőtávolságok biztosítása mellett.
A fenntartható vízhasználat elősegítése a hasznosítható vízkészletek hosszú távú védelmével	+	Relevancia: A település ivóvízellátása kizárólag közműves vízhálózatból történik. A beépítésre szánt területeken a közművesítés megoldott.
A vízminőség javítása a szennyezőanyagok kibocsátásának csökkentésével, veszélyes anyagok fokozatos kiiktatása	+	Relevancia: A beépítésre szánt területeken a közművesítés megoldott. Gazdasági tevékenységek számára kijelölt terület különösen környezetterhelő tevékenység betelepülését nem engedi meg.
A felszín alatti vizek szennyezésének fokozatos csökkentése és további szennyezésük megelőzése	+	Relevancia: A beépítésre szánt területeken a közművesítés megoldott.
Az árvizek és aszályok kedvezőtlen hatásainak mérséklése	+	Relevancia: Csapadékvizek biztonságos elvezetéséhez szükséges elvezető rendszerek állapotának bemutatásával, a szükséges beavatkozások lehetőségének ismertetésével a dokumentáció felhívja a figyelmet a megelőzés szükségességére (villámárvizek, vízviszatartás).

Az államigazgatási szervek bevonása

A várható környezeti hatásának jelentőségét az SKVr 2. számú mellékletben foglalt szempontok alapján ki kell kérni a környezet védelméért felelős szervek véleményét arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás. E szervek véleményük kialakításában a hatáskörükbe tartozó és a szóban forgó terv, illetve program jellege alapján a tervre, illetve a programra vonatkoztatható szempontokat veszik figyelembe.

Nem országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv, illetve program esetén részt vesznek:

Minden esetben:

- a) a környezetvédelemre kiterjedően a környezetvédelmi hatóság;*
- b) természet- és tájvédelemre kiterjedően a nemzeti park igazgatóság, természetvédelmi hatóság;*
- c) környezet- és település-egészségügyre kiterjedően a közegészségügyi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal.*
- d) a felszíni és a felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi védelmére kiterjedően a vízvédelmi és vízügyi hatóság.*

Érintettség esetén:

- a) helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően a települési önkormányzat jegyzője;*
- b) az épített környezet védelmére kiterjedően az állami főépítési hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal;*
- c) erdővédelemre kiterjedően erdészeti feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal;*
- d) talajvédelemre kiterjedően talajvédelmi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal;*
- e) a termőföld mennyiségi védelmére kiterjedően a földvédelmi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,*
- f) földtani és ásványvagyon védelemre kiterjedően Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága;*
- g) a természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelmére kiterjedően a népegészségügyi feladatkörében eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala;*
- h) kulturális örökség (műemlékvédelem, régészet) védelmére kiterjedően Budapest Főváros Kormányhivatala, kizárási feltétel fennállása esetén a kulturális örökség védelméért felelős miniszter;*
- i) kémiai biztonságra kiterjedően az országos tisztifőorvos;*
- j) súlyos ipari balesetek megelőzésére kiterjedően a megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóság.*

Ha a rendezési terv készítése és módosítása esetén, a várható környezeti hatások jelentőségének eldöntésére irányuló eljárás során a környezet védelméért felelős szervek úgy nyilatkoznak, hogy szükséges környezeti értékelést készíteni, akkor ezzel egyidejűleg azt is meghatározzák az önkormányzat számára, hogy a Rendelet 2. melléklet 2. pontja szerinti települési környezeti értékelést milyen konkrét tartalommal és részletezettséggel kell elkészíteni.

(Ha a kidolgozó véleménye a környezeti vizsgálat szükségességéről eltér a környezet védelméért felelős szervek véleményétől, a végleges döntést megelőzően az indokok tisztázása érdekében megbeszélés tartandó az érintett szervekkel.)

A település egészére készülő településrendezési terv készítése esetén a környezeti vizsgálat lefolytatása mindig kötelező – függetlenül a változások környezeti hatásának jelentőségétől, ezért megelőző véleménykérés nem történt.

2.4.b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

2.4.ba) A településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása,

A környezetállapot jellemzők jelen dokumentáció 2.3 fejezetében, valamint a „Megalapozó munkarész”-ben részletesen bemutatásra kerültek. Azok ismételt bemutatásától a túlzott terjedelem elkerülése érdekében eltekintettünk.

2.4.bb) A településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőként és környezeti rendszerként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

Részletes ismertetésük az „Alátámasztó javaslat” alábbi fejezeteiben található:

- településrendezés:	2. fejezet
- épített környezet, építészeti örökség:	4. fejezet
- tájrendezés, zöld infrastruktúra, csapadékvíz-gazdálkodás:	5. fejezet
- közművesítés, közlekedés:	6. fejezet
- biológiai aktivitásérték	9. fejezet

A tervben szereplő számos településrendezési és szakági javaslat általános érvényű. A konkrét javaslatok a szakági szempontok figyelembevételével a település érdekeit szolgálják, elősegítve a természet- és környezetvédelmi szempontokat, figyelembe véve az éghajlatváltozás miatt bekövetkező változásokat is. Összességében elmondható, hogy valamennyi vizsgálandó környezeti paraméter [biológiai sokféleség, lakosság életminősége, emberi egészség, állat- és növényvilág, talaj, víz, éghajlati tényezők, anyagi javak, kulturális örökség (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), táj] vonatkozásában a javaslatok a szakági kérdések kedvező irányban történő elmozdulását célozzák oly módon, hogy a környezetvédelmi érdekek szempontjából is kedvező (amennyiben az lehetséges), vagy a legkevésbé kedvezőtlen (pl. indokolt, szükségszerű fejlesztés) hatással járjanak.

A fejlesztési akcióterületek új elemeket nem tartalmaznak, a jelenlegi szabályozásban kijelölt (lehetséges) fejlesztési területeket tartják fenn, így érdemi változásról nem beszélhetünk.

Amennyiben a fentebb említett javaslatok tervi elemekként is megjelennek, abban az esetben azokkal a 2.4.c) fejezetben részletesen is foglalkozunk.

- 2.4.c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárássra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.

A következő vizsgálatot az „Alátámasztó javaslat”-ban (1.3 fejezet), illetve jelen dokumentáció 2.2 fejezetében meghatározott részletességnek megfelelően végeztük el. A módosítások környezetvédelmi aspektusainak tekintetében, bizonyos esetekben (pl. épített környezet, természet- és tájvédelem stb.) az „Alátámasztó javaslat” vonatkozó fejezetei [ld. 2.4.bb) fejezetben leírtak] és az „Örökségvédelmi tanulmány” is tartalmaznak érintettségre, az esetleges hatások vizsgálatára vonatkozó információkat.

Jelmagyarázat a táblázatokhoz:

+ hatás (pozitív)

- hatás (negatív)

0 nincs hatás (vagy nem releváns)

I/N érintettség van/nincs

E a dokumentáció egyéb fejezetében található az értékelés

1. Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével

Környezeti paraméter	Hatás	
	jel-lege	ismertetése
levegő	0	A módosítás releváns hatást nem jelent a környezetre nézve, mivel a meglévő állapot-hoz igazodik. Az erdőterületek megtartása összességében minden releváns paraméter tekintetében kedvező.
zajállapot	0	
víz (felszíni, felszín alatti)	0	
hulladékgazdálkodás	0	
talaj, földtani közeg	0	
állat- és növényvilág	0	
Natura2000 terület	I	
éghajlat	0	
épített környezet	0	
kulturális örökség	N	
táj	0	
biológiai sokféleség	0	
lakosság (életminőség)	0	
emberi egészség	0	

2. Tervezett tó visszavonása

Környezeti paraméter	Hatás	
	jel-lege	ismertetése
levegő	0	A módosítás érdemben változást nem jelent a környezet állapotára vonatkozóan a jelenlegi, tényleges állapotokhoz képest. A tó elmaradásával a biodiverzitás lehetséges bővülésének (vízhez kötődő fajok, életközösségek) elmaradásával lehet számolni hosszabb távon.
zajállapot	0	
víz (felszíni, felszín alatti)	0	
hulladékgazdálkodás	0	
talaj, földtani közeg	0	
állat- és növényvilág	0	
Natura2000 terület	I	
éghajlat	0	
épített környezet	0	
kulturális örökség	N	
táj	0	
biológiai sokféleség	0/-	
lakosság (életminőség)	0	
emberi egészség	0	

3. Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása

Környezeti paraméter	Hatás	
	jel-lege	ismertetése
levegő	0/+	A módosítás a meglévő állapotokat rögzíti, releváns változást ezért a környezeti paraméterek tekintetében nem jelent.
zajállapot	0/+	
víz (felszíni, felszín alatti)	0/+	
hulladékgazdálkodás	0	
talaj, földtani közeg	0/+	
állat- és növényvilág	0	
Natura2000 terület	N	
éghajlat	0	
épített környezet	0	

Környezeti paraméter	Hatás	
	jel-lege	ismertetése
kulturális örökség	N	
táj	0	
biológiai sokféleség	0	

4. Különleges bánya terület kiterjedésének felülvizsgálata

Környezeti paraméter	Hatás	
	jel-lege	ismertetése
levegő	0/+	A terv kezeli a kialakult tájseb tervszinten. A változtatás a kialakult helyzetet rögzíti, érdemi változást nem jelent. Az anyaggödör rekultivációs folyamatát a terv elősegíti, ezáltal az anyagnyerő helyhez képest összességében kedvező helyzet várható a legtöbb környezeti paraméter vonatkozásában.
zajállapot	0/+	
víz (felszíni, felszín alatti)	0	
hulladékgazdálkodás	0	
talaj, földtani közeg	0/+	
állat- és növényvilág	0	
Natura2000 terület	N	
éghajlat	0	
épített környezet	0	
kulturális örökség	N	
táj	0/+	
biológiai sokféleség	0	
lakosság (életminőség)	0	
emberi egészség	0	

2.5 A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

2.5.a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek,

A 2.4.c) fejezetben vizsgált, a környezeti elemekre, rendszerekre hatást gyakorló tervi elemeket vizsgáljuk abból a szempontból, hogy az adott hatás jelentősnek ítéltető-e vagy sem.

Környezeti elem, rendszer	Tervi elem száma			
	1	2	3	4
levegő	0	0	0	0
zajállapot	0	0	0	0
víz (felszíni, fsz. alatti)	0	0	0	0
hulladékgazdálkodás	0	0	0	0
talaj, földtani közeg	0	0	0	0
állat- és növényvilág	0	0	0	0
Natura2000 terület	0	0	N	N
éghajlat	0	0	0	0
épített környezet	0	0	0	0
kulturális örökség	N	N	N	N
táj	0	0	0	0
biológiai sokféleség	0	0	0	0
lakosság (életminőség)	0	0	0	0

Jelmagyarázat

- + jelentős hatás (pozitív)
- jelentős hatás (negatív)

0 nem jelentős hatás

N érintettség nincs

Összefoglaló értékelés

A terv, a tervezett változtatások megvalósítása egyszeri. A tervben szereplő változtatások megvalósulása nincs befolyással más tervre, illetve programra. A változtatások környezeti hatásainak hatásterülete a település közigazgatási területét nem lépi túl.

A tervezett módosítások a hatályos jogszabályi követelményeknek, a vonatkozó országos és megyei területrendezési terveknek megfelelnek, a jogszabálymódosításokból fakadóan szükséges módosításokat tartalmazza.

A biológiai aktivitásérték szinten tartása biztosított.

A termőföldek igénybevétele (illetve annak lehetősége) a jelen módosítással csökken.

A módosítások a környezetállapot jellemzők, illetve az épített és régészeti örökségvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi érdekeket érdemben, kedvezőtlen módon nem érintenek.

A módosítások megvalósulása következtében általánosságban nem várható jelentős környezeti hatás.

A vonatkozó hatályos értékvédelmi és környezetvédelmi előírások betartása mellett a településtervek várható környezeti hatása a közvetlen és tágabb, épített és táji-, természeti környezetben sem lesz kedvezőtlen.

A tervi módosítások önmagukban nem jelentenek változást a környezeti paraméterekben, (különösen gazdasági területek vonatkozásban), azok abban az esetben okoznak hatást, amennyiben a területen lehetővé váló létesítmények megvalósulnak. Ebben az esetben az adott tevékenység konkrét vizsgálata dönti el, hogy az milyen mértékben terheli a környezetet és ennek függvényében az adott területen megvalósítható-e, vagy sem.

A tervezett módosítások a tájképet lényegesen nem változtatják meg, a táj évszázadok során kialakult jellege a jövőben megmarad, a meglévő táj jellegzetességeinek jelentős változása nem várható, illetve a tájrészlet védett területhez és az ökológiai hálózathoz tartozó értékes élőhelyeinek ökológiai viszonyai és kedvező tájképi adottságai továbbra is érvényesíthetők. A településszerkezeti előírások módosítása során a jövőben a tájképvédelmi érdekek nem sérülnek.

A tervezett változások során a külterületi tájhasználat, az erdők, a gyepterületek és az őket kísérő természetközeli élőhelyek megmaradása továbbra is biztosítható. Jelentős változás azért sem prognosztizálható, mert a külterület védett részét a módosítások nem érintik. A településszerkezeti változtatással az erdők, facsoportok, fasorok és a védett természetközeli területek, élőhelyfoltok tájökológiai szerepe megőrizhető. A változtatások tájvédelmi és tájökológiai szempontból semlegesek, így biztosítható a védett növény- és állatfajok további védelme. A településszerkezeti változások egyik pontja sem érint védett vagy értékes területeket. A település ökológiai állapota változatlanul megmarad, romlás nem várható.

Új gazdasági övezet kijelölése/bővítése nem tervezett, ami környezetvédelmi szempontból kedvező. A területfoglalást jelentő fejlesztési lehetőségek, illetve fejlesztési területek fenntartása a település megtartóképségét hivatottak biztosítani.

2.5.b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

Érdemi negatív hatást a vizsgálat során nem mutattunk ki.

A korábban is kijelölt és megtartott, illetve ésszerű mértékre csökkentett fejlesztéseket (lakótelkek beépítése, gazdasági terület beépítése) körültekintően kell alakítani.

A meglévő gazdasági területen várhatóan nem kerül sor olyan technológia alkalmazására, ami jelentős terhelést jelentene a környezetre, illetve a lakosságra.

2.6 A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

A terv tartalma megfelelő a módosítások megvalósulása következtében várható jelentős környezeti hatásoknak az elkerülésére. A terv a vonatkozó jogszabályi előírások, a környezetvédelmi szempontú megalapozó vizsgálatok és tanulmányok, valamint az államigazgatási szervek előzetes véleményeinek figyelembevételével készült.

A terv a környezeti szempontok érvényesülését az alábbiak szerint biztosítja:

Táj- és természetvédelem

- Megtartja a táj- és természetvédelmi szempontból értékes területek területfelhasználási besorolását.
- Az ökológiai hálózat természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti, a terv az előírásoknak megfelel.
- A települési szintű biológiai aktivitásérték megfelelő szinten tartása biztosított (kis mértékben növekszik).
- Az új településrendezési terv a hatályos tervhez képest nem jelöl ki olyan területfelhasználást, amely az Országos Ökológiai Hálózat övezeteit, vagy a védett terület természetes és természetközeli élőhelyeit veszélyeztethetné.

Zöldfelületi rendszer

- A zöldterületek jelen módosítás során felülvizsgálatra kerültek.
- A felülvizsgálat az erdőterületekre érdemi hatást nem gyakorol.
- A településrendezési eszközök a település zöldfelületi rendszerének megőrzését és fejlesztését biztosítják.

Termőföld védelem

- A termőföld más célú igénybevétele esetén a területen lévő termőtalaj védelméről és újrahasznosításáról a talajtani szakvélemény készítésének részletes szabályairól szóló 29/2006. (IV. 10.) FVM tartalmi követelményeinek megfelelő talajtani szakvélemény alapján kell gondoskodni.
- Egyes fejlesztések visszavonása (tározó) a termőföld-védelem vonatkozásában kedvező. A megtartott fejlesztési területek esetében a megvalósulás függvényében jelenthet terhelést, amennyiben a termőföld védelméről nem gondoskodnak megfelelően (ld. előző bekezdés).

Vízminőség-védelem

- A tervezett szabályozás megfelelő keretet biztosít a vízminőség-védelmi követelmények érvényre juttatására. A felszín alatti vizek védelme érdekében a szennyvíz környezetkárosítás nélküli kezelése alapkövetelmény (beépítésre szánt területeken a közcsontra történő rákötés).

Levegőminőség

- A településen a környezetre jelentős hatást gyakorló új ipari gazdasági övezetek nem kerültek kijelölésre.

- A zöldterületek (erdő, természetközeli területek) megtartása a környezeti paraméterek, így levegőminőség tekintetében is kedvező hatású.

Zajvédelem

- A terv megvalósítása eredményeként nem várható a település zajviszonyait számottevően befolyásoló kedvezőtlen változás.

Hulladékkezelés

- A helyben keletkező települési hulladékok mennyisége távlatban a gazdasági- és lakóterületi fejlesztések miatt lehetséges, azonban megfelelő szabályozás és közszolgáltatás mellett környezetvédelmi szempontból a kezelés biztosított.
- A tervezett módosítás nincs befolyással a község hulladékgazdálkodási rendszerének jellemzőire, a tervezett fejlesztési területeken keletkező hulladékok gyűjtése és kezelése a meglévő hulladékgazdálkodási rendszerben megoldható.

Épített környezet, kulturális örökség

- Épített környezet és kulturális örökség vonatkozásában a tervezett módosítások nem befolyásolják a jelenleg feltárt értékeket, azokra releváns hatással nem gyakorolnak.

Környezeti konfliktusok

- A terv új környezeti konfliktusok kialakulásának lehetőségét nem hordozza magában.

A településrendezési eszközök keretét szabnak a tervezett fejlesztések megvalósíthatóságához. Az egyes fejlesztések, létesítések környezetvédelmi megfelelőségének igazolásához ugyanakkor a településrendezési terv szintjén nem áll mindig rendelkezésre részletes információ.

A településrendezési eszközök által biztosított területhasznosítási, fejlesztési lehetőség megvalósítása nem kötelező, így a megvalósítás időbeni eltolódása az adott fejlesztési keretek között is hozhat olyan új elemeket, amelyek környezetvédelmi szempontú megítélése más lehet, mint az eredetileg tervezett fejlesztésnek. Mindezeket figyelembe véve, a vonatkozó magasabb rendű jogszabályok előírásainak megfelelően elkészített településrendezési eszközöknek a környezetvédelmi szempontok alapján is keretet kell biztosítani a tervezett fejlesztések számára.

A fejlesztési területek tovább tervezése során alapvető szempontként kell kezelni, hogy az új létesítmények a fenntarthatóság elveinek megfelelő, környezetkímélő, energia hatékony módon valósuljanak meg.

A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó, a környezetre jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenységek környezetvédelmi engedélyezésekor a Korm. rendelet előírásai alapján a környezetvédelmi hatóság dönt az előzetes vizsgálat, illetve a környezeti hatásvizsgálat készítésének szükségességéről.

2.7 Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.

A monitoring tevékenység célja a vizsgált elemek és rendszereik állapotában történő kvalitatív/kvantitatív változások időbeli kimutatása, melyre településrendezési terv esetében azok felülvizsgálatakor (4 évente) adódik lehetőség.

A környezeti hatások számszerű, pontos meghatározásához a terv készítésekor viszonylag kevés tervezési terület specifikus adat áll általában rendelkezésre: mérhető és ellenőrizhető adatok a pl. forgalom-számlálási adatok, zajterhelési számítások, valamint a közmű ellátottságra vonatkozó települési/országos statisztikák.

A környezeti értékelés alapján a tervezett változtatások, illetve a várható környezeti hatások jellege, nagyságrendje miatt monitorozás az új gazdasági területek kialakítása kapcsán válhat szükségessé a különböző emissziók nyomon követésére – a magasabb rendű jogszabályok alapján bejelentett környezeti terheléseket figyelemmel kell kísérni (pl. légszennyező pontforrások emissziós értékei, szennyvízki-bocsátás, keletkező veszélyes hulladékok stb.).

A védett és egyéb értékes természeti területeken, de különösen az országos ökológiai hálózat övezeteivel és a Natura 2000 területekkel érintkező fejlesztési területek megvalósítása, új beépítések kapcsán szükséges az élővilág monitorozása (védett fajok előfordulása, biológiai sokféleség nyomon követése, invazív fajok elterjedésének vizsgálata).

2.8 A 2.1-2.7. pontokban megadott valamennyi információra kiterjedő közérthető összefoglaló.

Ortaháza Község Önkormányzata a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) előírásainak megfelelő településterv elkészítésével összefüggő tervezői és szakértői feladat elvégzése érdekében pályázatot nyújtott be a Lechner Tudásközponthoz az új típusú településterv elkészítésének támogatása érdekében. A támogatás megítélését követően az önkormányzat ajánlattételi felhívást bocsátott ki, melyet követően, a három tervezőtől érkezett ajánlat alapján kiválasztotta a tervezőt és megalkotta a Korm. r. 59. § (2) bekezdése szerinti döntését. A településterv megalapozó vizsgálatának és alátámasztó javaslatának tartalmi követelményét a község megbízott önkormányzati főépítésze a Korm. r. 7. § (7) bekezdésének megfelelően írásban meghatározta, amit a Képviselő-testület jóváhagyott.

Jelen fejezet a Község új településfejlesztési és településrendezési terve (településtervek) környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető települési környezeti értékelés.

A környezeti értékelés a terv, illetve program, valamint ezek céljait és földrajzi kiterjedését figyelembe vevő észszerű változatai megvalósításának várható jelentős környezeti hatásait azonosítja, írja le és értékeli.

Az új településtervek elkészítésének első lépéseként elkészült a település jelenlegi helyzetét feltáró „Megalapozó vizsgálat”, majd a településterveket előkészítő „Alátámasztó javaslat”, melyben szerepelnek a tervezett módosítások is:

1. Teljes külterület: Erdő- és mezőgazdasági területek kiterjedésének felülvizsgálata az Országos Erdőállomány Adattár figyelembevételével
2. Tervezett tó visszavonása
3. Kápolna telkének lakóterületből vegyes területbe sorolása
4. Különleges bánya terület kiterjedésének felülvizsgálata

A fentebb felsorolt módosításokat a magasabb szintű területrendezési tervekkel összhangban határozták meg.

A terv elkészítése során a magasabb szintű területrendezési tervekkel való összhang elérése mellett a környezetvédelmi szempontok is figyelembevételre kerültek.

A megtartott fejlesztési lehetőségek a település léptékéhez igazodnak, új fejlesztési terület kijelölésére nem került sor.

A terv megvalósítása kapcsán környezeti szempontból kedvező és kedvezőtlen hatások egyaránt azonosíthatók. Ezek az alábbiak szerint foglalhatók össze.

Környezeti szempontból kedvező hatások az erdőterületek és a természetközeli- és zöldterületek megőrzéséből, szabályozásából, illetve abból adódnak, hogy a terv nagyobb környezetterhelés lehetőségét hordozó számottevő változásokat (pl. gazdasági terület kijelölése) nem eszközöl.

Környezeti szempontból kedvezőtlen hatás a gazdasági- és lakóterületi fejlesztésekhez, illetve azok megtartásához kapcsolódó területfoglalás jelenthet, amennyiben a termőföld védelmét az egyedi eljárások (építéshatósági eljárás, stb.) és az ezt követő kivitelezések során nem biztosítják.

Új konfliktusforrást nem azonosítottunk.

Összességében a módosítások megvalósulása következtében nem várható jelentős környezeti hatás. A tervezett módosítások várható környezeti hatása a közvetlen és tágabb, épített és táji-, természeti környezetben sem lesz kedvezőtlen.